1538 1890 ԳՈՒԼԻՍ 14 ՇԱԲԱԹ, ԷՐԹԵՎԻ)(1307 ՋԻԼՀԻՃՃԷ 8 ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱԳՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

	12 պլէթ	6 պլէթ	3 պլէթ
ՍԹԱՄՊՈՒԼ	140 ղրշ.	70 ղրշ.	40 ղրշ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէհիտիէ 20 ղրուշտան

(صاحب امتیاز: جیوەلکیان)

ԵԼԵՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

جریدهٔ شرقیه

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ

Լինի, Զնէլ-Ազինէ սահիպէ 2 ղրշ. 3
Գիւնէիւ սահիպէ 11ի 10ք. հա. » 3

Մէվատտը նաֆիայա տարը պէնտէր մէճմանէն գասուլ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտաէ օլունճայաճաղ տարը։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլսա Գալաը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 ձիվէլէկեան մաթպասասընտա տարը։ Գէնաֆիֆէի մէվատտա հաղէրնտա կազէթանըն սահիպ վէ մէսուլ ՑԻԳԻՐԱՆ ՁԻՎԱԼԷԼԻԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա։

تبریك عید سعید اضحی

جناب خدای لایزال اشبو عید سعید اضحای میمنت عطایای بو ملك وملته بخشایش صمدانیسی اولان ولی نعمت یمتمز، ولی نعمت عالم، پادشاه فاروق‌شیم افندمز حضرتلرینه متیمن ومسعود بیورسون امین.

عهدهٔ صداقت کسترانه‌مزه ترتب ایدن دعای موفقیت‌بالخیر حضرت ظل‌اللهی‌یی هر وقتدن زیاده حسیات عبودیتکارانه‌مزك اظهار آثار علنیه‌سنه استحضار وسائل ایدن بویله ایام مخصوصه‌ده ایصال اجابتکاه حضرت مولی ایتدیکمزدن طولایی نه قدر ابراز شادمانی ایلسه‌ك اشواق وجدانیه‌مزی ینه بحق عرض وتعریف ایده‌میه‌جکمز روشنادر.

پادشاه شوکتپناهمز افندمز حضرتلری عثمانلی نام مقدسی التنده یشایان عموم اقوامك تاجدار عالی تباری اولدقلری جهتله، اشبو عید سعید اضحاده تابعیت شهنشاهیلری ایله مباهی اولان عموم عثمانلیلر کمال صدق وصداقتله خاکپای معالی پیمای ملوکانه‌یه عرض عبودیت وملوکیت ایدرلر.

عموم صنوف تبعه وزیر دستانی شامل اولان الطاف وعنایات ملوکانه سببیله هرکون احترازه کلان حسیات شکرگذارانه ومنتدارانه، قلوب صنوف تبعه‌ده ولی نعمت جهانشوکتلو غازی سلطان عبدالحمید خان افندمزه اویله بر محبت حاصل ایتمشدرکه بونی بر پدر مشفقه‌حس اولنان محبتدن بشقه هیچ بر شیله تعریف ایتمك ممکن دکلدر. فی‌الحقیقه اب مشفق عثمانیان اولان پادشاهمز شوکتلو افندمزك هر فرمان لطف نشانلری تبعهٔ صادقه‌لری حقنده‌کی شفقت مراحم‌غایات پدرانه‌لرینه دالدر.

ولی نعمت یمتمزك وجود همایونلری بو ملك وملته برنعمت عظمادر. الطاف جلیله جهانبانیلرینك ایفای فریضهٔ شکرانده عجزمز هؤیدادر. بزم ایچون اقدم وظائف خلوص ایله دعادر:

بیکلر یشا ای شه جهانبان
سایه‌کده جهانیان فرخناك
همواره معین ویارك اولسون
شاهنشه تختکاه لولاك

عبد مملوك حضرت پادشاهی
جریدهٔ شرقیه غزته‌سی صاحب امتیازی
جووەلکیان

ԹԷՊՐԻՔԸ ԻՆՏԸ ՍԱԻՏԸ ԱՏՀԱ.

Ճէնապը Խիւտան լայէզալ՝ իշպու Իտը սաիտը Ատհան մէյմէնէթա. Թայալը պու միւլք ու միլլէթ պահչայիշը սամէտանիսի օլան Վէլիինիյմէթը ալէմ, Բատիշահը ֆարուգշիէմ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինէ միւթէյէմին վէ մէսուտ պուլուրսուն. ամին։

Էօհտէի սատագաթքիւսթէրանէմիզէ թէրէթթիւպ իտէն տուվաի մուվաֆֆագիյէթպէլխայրը հազրէթը Զըլլուլահիի հէր վագթտան զիյատէ հըսսիյաթը ուպուտիյէթ քէարանէմիզին իզհարը ասարը ալէնիյէսինէ խաթիհզարը վէսաիլ իտէն պէօյլէ էյյամը մախսուսէտէ իյալը իճապէթկեահը հազրէթը Մէվլա իթտիկիմիզտէն տօլայը նէ գատար իպրաղը շահիմանի էյլէսէք, էշվագը վիճտանիյէմիզի եէնէ պիհագդէն արզ ու թարիֆ իտէմէյէճէկիմիզ բուշնա տրը։

Բատիշահը շէվքէթբէնհըմզը էֆէնտիմիզ հազրէթլէրի՝ Օսմանլը նամը մուգատտէսի ալթընտա եաշայան ումում ագվամըն Թաճտարը ալիթէպարը օլտրգլարը ճիհէթլէ, իշպու Իտը սաիտը Ատհատա Թապիիթը Շէհինշահլէրի իլէ միւպահի օլան ումում Օսմանլըլար՝ քէմալը սրտգ ու սատագաթլա խաքիբաի մէալիբէյմաի հազրէթըՄիւլուքեանէյէ արզը ուպուտիյէթ վէ մէմլուքիյէթ իտէրլէր։

Ումուս սունուքը թէպաատ վէ զիրը տէսթանը շամիլ օլան էլթաֆ վէ ինայաթը Միւլուքեանէ սեպեպիյլէ հէր կուն իհթիզազէ կէլէն հըսսիյաթը չիքիրդիւզարանէ վէ մինէթտարանէ գլուպը սունուքը թէպաատա վէլիինիյմէթը ճիհան չէվքէթլու Ղազի Սուլթան ԱԳՏԻԻԼ ՀԱՄԻՏ Խան էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինէ էօյլէ պիր մուհապպէթ հասըլ իթտիրէր քի, պունը պիր բէտէրը միւշֆիգէ հրսս օլընան մուհապպէթտէն պաշգա հիչ պիր շէյլէ թարիֆ իթմէք միւմքին տէյիլ տիր։

Ֆիլհագիգա էպը միւշֆիգը Օսմանէան օլան Բատիշահըմըզ շէվքէթլու էֆէնտիմիզին հէր ֆէրմանը լութֆնիշանլարը՝ թէպաահ սատրգալարը հագ-ըընտաքի շէֆագաթը մէրահիմղայաթը բէտէրանէլէրինէ տալ տրը։

Վէլիինիյմէթը պիմինէթիմիզին վիճուտը հիւմայունլարը՝ պու միւլք ու միլլէթէ պիր նիյմէթը ուզմա տրը։ Էլթաֆը ճէլիլիէ ձիհանպանիլէրինին իլֆաի ֆէրիզէի շիւքրանիյէթտէ ճազիմիզ հիւվէյտա տրը։ Պիզիմ իշիւն ազ տէմը վէզաիֆ՝ խուլուս իլէ տուվա տրը։

Պինլէր եաշա՝, է՛յ շէհը ճիհանպան
Սայէնտէ ճիհանեան ֆէրահնաք
Հէմվարէ մուին վէ եարըն օլսուն
Շեհինշահը թախթկեահը լէվլաք։

ԿԻՒԶԷԼԼԻԲ ՎԷ ԶԻՐԲԻՆԼԻԲ

ՊԻՐ ԿԻՒԶԷԼ ԴԱՏԸՆԱ ՄԷԲԹՈՒՊ

ԽԷՕԶԼԱԹ ԱԼԷՄԻՆՏԷՆ

13 յուլիս 1890

Օգուտընը՞զ մը, մատամ. Մը՞ռդ-ալ կազէթասընտա զէքի պիր սահիպը գալէմին չիրքինլիք հագգընտա եազ տրը մէտահիյէ միւթալէակիւզաբը-նը՞զ օլտու՞ւ մը։ Պու մէտահիյէնին չէհրիմիզտէ հասըլ իթտիկի պէօ-յիւք թէէսիր, հագիգա՞թէն, հէր զանն ու թախմինին ֆէվգինտէ տիր։ չէհրը չէհիրիմիզտէ պուլընան չիր-քին երքէքլէր (զիւբիւրտէ կիւզէլ-լիկին նէ՛ գատար նատիր օլտուզընը հէր քէստէն զիյատէ սիզին կիպի կիւզէլ գատընլար թագտիր իտէ-պիլիրլէր, մատամ.) չիրքինլիկին տէ պիր կիւզէլլիք օլտուզընը երքէքլէ-րին՝ սիմալարը հագգընտա հիւանիւ զանտա պուլընմագ իչիւն այնա իլէ գաթը միւնասէպաթ իթմիշ օ-լան—գըսմընա «Քիմ Պիլիր» իմգա-սը.յա պիլտիրմէքտէ օլան պու սա-հիպը գալէմէ պէօյիւք պիր հէտիյէ թագտիմ իթմէք իչիւն պէ յնլէրինտէ պիր տէֆթէր քիւչատ իթմիշլէր տիր։

Թագտիմ օլընաճագ հէտիյէնին ինթիհսապը խալի միւշքիլաթը մու-ճիպ օլտը, մատամ. Քիմ Պիլէր իմ-գասընին սահիպի՝ կիւզէլ պիր գա-տընին պիր չիրքին երքէյի սէվմէսի՝ թապիի պիր շէյ օլտուզընը պէյան էյլէմիշ իսի։ Երքէքլէր իլէ գատըն-լարընը ալիպագը արասընտա էսասէն միւպայէնթ ճարի օլտուզընա ինա նըլամայաճաղը ճիհէթլէ, պու իտ տաանընն նէթիյճէսի՝ հագգըզը պիր տէլիգանլընընն տա չիրքին պիր գա տընը սէվմէսինին ումուրը թապիի-յէտէն ատտ օլունմասը իսի։ Քիմ Պիլէր իմգասընին սահիպի՝ երքէքլէ-րին չիրքին գըսմընա մէնսուպ օլմա-մալը տրը, մատամ. (զիրա չիրքին լիկին գատընլար իւզերինէ օլան թէէսիրինի էլէմի թէճրիպէլէր իլէ անլամըզ օլան պիր ատատ անը միւ-տաֆատ իչիւն պու գատար զարէթ վէ ճէսարէթ կէօսթէրէմէզ։) Պինա էն ալէյհ՝ նէշը իթտիկի մէգալէնին թէճրիպէսի պիզզաթ քէնտի իւ-զերինտէ կէօրիւլմէք իւզրէ, երքէք-լերին չիրքին գըսմը՝ չիրքին գատըն-լարտան միւբէքքէպ պիր սէրկի թէչքիլ իտուպ, պունտա պիրինճի միւքեաֆաթը գազանան չիրքին —կիւզէլինի Քիմ Պիլէր իհտա իթ-մէք թասավվուրընտա պուլընմըշ իսի։ Էմին օլունըզ, մատամ, քի պու հալտէ չիրքինլիք սէրկիսինին պի-րինճի «եատիկեար»ը՝ հագիգաթէն պիր միւքեաֆաթ գազանմըշ օլա-ճագ իսի։ (պունը գըսգանճլրգ հիսս իթմէքքսիզին սէօյլէյէպիլիրիմ, մատամ. զիրա սիզ կիւզէլսինիզ, վէ կիւզէլլերին հուգուգընը ինքեար իթմիշ օլան «Քիմ Պիլիր»ին նէզտի-նիզտէ մազհարը թէվֆէճհուզ օլամա-յաճաղընա էմինիմ)։ Ֆագաթ՝ Պը-ըիւքսէլտէ ինիգատ իտէն մէնը է-սարէթ գօնֆէրանսընընը գարարլարը չիրքին զիւմրէսինի գօրգուութընը-տան, հէտիյէնին պաշգա պիր թարգ-տա թագտիմի գարարլաչտրրըմըշ տրը։ Չիմտի չիրքինլէր Քիմ Պիլէրէ պիր ալթուն եազը թագըմը իլէ, միւրէք-քէպին էն էհվէնինի (վէ պէլքի տէ էն ֆէնասընը) իսալ իտէնէէ՞ռդ ֆագ-ըիգասընա սրքարըշ իթմիշ օլտրգլա-ը պիր ֆըչը միւրէքքէպի իհտա ի-տէճէքլէր տիր։ ։ ։ քէնտի հագգլա-ըընտա տայմա պէօյէ մէտահիյէլէր եազմասը իչիւն։

* * *

Ֆագաթ սիզէ պու մէքթուպը եազմագտան մագսէտիմ Քիմ Պիլէրտէն պահս իթմէք տէյիլ տիր, մատամ.— Ասըլ բուհը մէսէլէյի նազարը տրգ-գաթընըզա արզ իթմէք իսթէյօրբմ։ Մը՞ռդ-լտա նէչը օլունան մէտահի-յէ՝ չու մէսէլէյի մէվզրի թէտգ-գա գօյմադտա իտի՝

Կի՞-զէլլի՞-նէ՞ դէր, չէրէնլի՞-նէ՞ դէր։—

Ա՛հ. կիւզէլլիք նէ՞ մի տիր, մատամ. Պէօյէ պիր սիւալըն իլրատը ճա յէղ կէօրիւլէ՞պիլիր մի։

Կիւզէլլիկին նէ օլտուզընը, անը թագտիր, վէ չօգ տէֆա հայաթլա-ըընը պիլէ օնա ֆէտտա իտէնլէրէ սի-վալ իթմսինլէր։

Կիւզէլլիկին նէ՛ օլտուզընը, Բուլ է վէրժինլէրի, Կուլրեալարը, Էորեալարը, Լոտ օֆոֆէլէալարը, Ամէթլէրի եազանլարա սիւվալ իթմսինլէր։

Կիւզէլլիկին նէ՛ օլտրզընը կիւզէլ գատընլարա սիւվալ իթմսինլէր, մա-տամ. զիրա պէն էվինիմ քի՝ տիլ-պէր պիր գատը՝ այնայա պագտ-ըզ զէման՝ քէնտի կիւզէլլիքլէրինի էն տիգգաթլը երքէքտէն տահա զի-յատէ կէօրիւպ անլար։

Այնալարա սիւվալ իթմինլէր, մա-տամ... Ֆագաթ կիւզէլ գատընլա-ըընն մահրէմը էսրարը օլան այնալա-րա, զիրա չիրքինլէրին այնալարընն տիլսիզ գալմամալարը տահա էյի տիր։ Վէ տիլսիզլէրին տէ թէրպիէ կէօրմէլէրի թարաֆտարը իսէմ տէ, պու հրսսը ինսանիյէթբէրվերանէ՝ վիճտանընմտա, չիրքինլէրին՝ այնա-լարընտա կէօրտիւքլէրի ահվալի հիքմէտի իթմէլէրինի արզու իթմէք տէրէճէսինի պուլմամագ։

Ֆագաթ «Քիմ Պիլէր» մէսէլէյի պաշ-գա պիր նօգթայի նազարտան թէտ-գըդ իտիյօր։ օնա ատէթա ֆէյլէսօ-ֆանէ պիր սուբէթտէ աթֆը նա-զար իտիյօր։

Կիւզէլլիք նէ՞ տիր։ Սարը սա՞չ մը, սիյահ սա՞չ մը։ պէյա՞զ մը, էսմէրլի՞ք մի։ սիյահ կէօ՞զ մի, պէյազ կէօ՞զ մի, պուլուութի կէօ՞զ մի։ ուզուն պո՞յ մը, գըսսա պո՞յ մը։—Պիր զաթը կիւզէլ ատտ իթտիկի տիկէր պիր զաթ թա-բաքընտան չիրքին ատտ իտիլիպ, մուհապպէթ չայան կէօրիւլմէմէսի՝ եիւզլերճէ տէֆա միւշահէտէ իտիլ-միշ ահվալտէն տէ՞յիլ մի տիր։

Իչ՛թէ «Քիմ Պիլիր» պու սիւալ-լարը իրատ իտիյօր, մատամ. վէ պու սիւալարընն նէթիճէսինտէ՝ կիւ-զէլլիկին պիր ինթիխապտան, պիր մէյլտէն իպարէթ օլտուզընա վիճ-տանընճա գարար վէրիյօր։

Պու սէօզլերին նէթիճէսի, պէօ-յիւք պիր կիւնահ (էվվէ՛թ, աֆվ օլընմազ պիր կիւնահ) եանի էսա-սէն կիւզէլլիք մէվճուտ օլմատըզընը իտտաա իթմէք տէմէք օլտուզընը, կիւզէլ գատընլարտան զիյատէ քի՞մ-լէր անլայապիլիրլէր։

Էսասէն կիւզէլլիք եօ՞գ մը տրը։— Պունը նա՞սըլ գապուլ իտէպիլէիմ քի՝ հըսսիյաթը պէչէրիյէսին էն մա-գատտէսինին՝ մուհապպէթին գուվ-վէթսիզ պիր էսասա, պիր խէյալա իսթինատ իտիլմիշ օլտուզընը գա-պուլ իթմէք տէմէք տիր։

Խալը՞ր, մատամ. կիւզէլլիք՝ էսա-սէն մէվճուտ օլմայան, հէր քէսին խէյալընտան իպարէթ պուլունան պիր շէյ տէյիլ տիր։ կիւզէլլիք է-սասէն մէվճուտ տրը։ հէմ օգատար ճընս վէ նէվլէր իլէ քի՝ էնվինին քէսրէթի՝ չօգ տէֆա կիւզէլլիքտէն պահս իտէն մուհարրիրլերի անը վիճուտընը ինքեար իթմէկէ սեվգ էյլէյօր։

Էյի թատմարը էնվան չօգ տրը, մատամ. Ֆագաթ չօգ ճընս էյի թատմլար պուլունմասը՝ էսասէն տիւնեատա լէզզէթ թատմ եօգ տրը իտտաասընտա պուլունմազա սէպեպ օլապի՞լիր մի։ պիր զաթը միյտէսի զալրֆի օլուպ տա, պիֆթէկի սեվ-մէմէսի, վէ եավան չօրպալը օնա թէրճիհ իթմէսի միւմքին տիր։ Ֆա-գաթ պու հալ՝ եավան չօրպանը պիֆթէկէ միւրաճճաճ օլտուզընա եախստ պիֆթէկ իլէ եավան չօր-պանը այնը տէրէճէտէ լէզզէթ թա-տալար օլտրգլարընա տէլիլ իթթի-խազ իտիլէմէզ։

Խալը՞ր, մատամ. պիֆթէկ եէմէ-յէն պիր ատատը՝ «պիֆթէքը եէնէ-ճէք չէյլէրտէն տէյիլ տիր» տէմէկէ հագգը եօգ տրը։ անճագ «պէն եավան չօրպալը թէրճիհ իտէրիմ» տէյէպիլիր։

Մատամ, պիր թապագ տէրու-նինտէ պուլունան պիր թատմը պիր գըսմընը տիկէր գըսմընա թէրճիհ իտէն ատտալար կէօրմէ՞միշմիսինիզ։ պաղը ատտ պիր գըզարթմանը եավան թարաֆընը, պաղըսը տա եաղլըսընը սեվմէ՞զ մի։ պաղը ատտ-լար ինճէ պիր գօյուն քիւլպասթը-սընը, գալը պիր էթ բարչասընա թէրճիհ իթմէ՞զ մի։ միյտէնին գուվվէթինէ ալըշմաղա, պիլմէյիզ նա՞սըլ ղարիպ պիր մէյլէ թապի օ-լան պու ֆարզլար՝ տիմաղը չէհ-վէթի հիւքմինտէ օլան նէֆիս թա-տալար մէրագընը գուվվէթսիզ պիր էսասա իսթինատ իտիլմիշ օլտուզընը իտտաա իթմէկէ հագգ գազանտը բապի՞լիրլէր մի։

Կիւլիւն, գամէլիանը պէյազը տա, գըրմըզըսը տա վար տրը։ մա-տամ. պաղը ատտալար պէյազ կիւ-լիւ գըրմըզը կիւլէ թէրճիհ իտէր-լէր։ Մարկէրիթ կօթիէնին պէյազ գամէլիալը գըրմըզըյա թէրճիհ իթ-տիկինի Ալէքսանտր Տիւմազատէ եազմըշ տրը։ Պու հալ կիւլիւն վէ գամէլիանը էսասէն կիւզէլ չէչէքլէր օլտուգլարը հագգընտա չիւպհէ հա-սըլ իտէպիլիր մի։ էօյլէ իսէ՝ պիր զաթը պէյազ կիւզէլինէ, տիկէրի-նին էսմէրէ, պիր զաթը սիյահ կէօ-զէ, տիկէրինին մարիէ մէյլի օլմա-սընտան տօլայը նի՞չին թէաճճիւպ իտիլսին։

Ֆագաթ ինսանլարը եէքտիկէ-րինէ մէյլ իթմէլէրինին էսպապը պունլար իլէ տէ խիթամ պուլմազ, մատամ։

Կիւզէլ պիր սէս, թաթլը պիր սէօզ, թապիի պիր ճերպէզէ նէ՞լէր եաբմազլար։

Պիր բիանօ եանընտա, պիր միւ-պահասա արասընտա, վէ հաթթա եալընը պիր նիկեահրն նէթիճէսի օլարագ հասըլ օլան մուհապպէթ-լէրին քէսրէթի նէ՞ տէմէք իսթէտի-կինի սիզէ անլաթմայօ՞րլար մը։

* * *

Ֆագաթ, մատամ, գուլընըզա պիր սիւալ իրատ իթմէկէ հագգընը-զվար տրը։

«Կիւզէլ պիր գատընն չիրքին պիր տէլիգանլըյը սէվմէսինի նա՞սըլ իյ-զահ իտէրսինիզ»—տէյճէքսինիզ։

Պունը տա իյզահ իտէրիմ, մատամ. վէ պու պապատէ վէրէճէյիմ իյզա-հաթ բէք գօլայ տրը։

Կիւզէլ պիր գատընն տայիմա կիւ-զէլ պիր չէյի սէվէր, չիրքինի սէվ-մէզ։ պու մուամէլէտէ չիրքին տէլի-գանը անճագ պիր վասրթատան ի-պարէթ տիր։—

Հիտտէթ կէօսթէրիյօրսընըզ, մա-տամ. եէլբաղէնիզի եիւզինիւզէ տօղրու կէօթիւրիւյօրսընը՞զ։ էմի-նիմ քի՝ միւնասէպէթսիզ չէյլէրտէն պահս իտէճէկիմի զանն իթտինիզ։ Ֆագաթ եանըլըյօրսընը՞զ։ տէյէճէ-կիմ չէյ պիր գատընն հուզուրընը-տա սէօյլէնէմէյէճէք պիր սէօզ տէ-յիլ տիր։

Էվվէթ, մատամ, կիւզէլ պիր գա-տընն տայմա կիւզէլի սէվէր։ Ֆա-գաթ կիւզէլլիկին ճընսլարը թէ-պէտտիւլ իտէր։

Սիմասը, հալ ու գըյաֆէթի չիր-քին օլան պիր ատատընն աթվար ու հարէքեաթընտա կիւզէլլիք օլմասը-նը հիչ կէ՞օրմէմիշմիսինիզ։

Չիրքին պիր գաֆանընն իչինէ կիւ-զէլ պիր զէքեա սրզընմըշ օլմասը՝ պինլերճճէ տէֆա կէօրիւլմիւշ օլան չէյլէրտէն տէ՞յիլ մի տիր։

Պիր սաթըր եազընն, իքի մըսրա պիր չիրին՝ սիմանընն մէյճէթինին եէրինի տօլտուրապիլմէսի՝ նի՞չին չայանը թէաճճիւպ ատտ իտիլսին։

Պիւթիւն պու ահվալտէ կիւզէլ-լիք չիրքին պիր չախսատտա թէ-ճէսսիւմ էյլէմիշ տիր։ չախս վասը-թա տրը, մատամ. տայմա կիւզէլ-լիքլէր թագտիր իտիլիյօրլար։

* * *

Մէսէլէնին տիկէր պիր ճիհէթի-նի տահա արզ իտէճէյիմ։

Պիր գատըն պիթթէսատիւֆ (էվ-վէթ, թէսատիւֆլէ, եանի մուհապ-պէթսիզ օլարագ էվլէնմէք տէ միւմ-քին տիր, մատամ) չիրքին պիր երքէքլէ ագտը իպտիվաճ իտէր։ պու իպտիվաճը իպթիտասընտա աչգ եօգ տրը։ սօնրա չօճուգլար հասըլ օլուրլար։ պիր տէ սէքիզ սէնէ սօն-րա քէնտի չիրքին զէվճինի հագգի պիր մուհապպէթլէ սեվտիկինի միւ-շահէտէ իտէրսինիզ։

Աճապա սօնրատան կէլէն պու մու-հապպէթ նէ՞ տիր—չիրքինէ ա՞չգ մը։—խայ՛ր, մատամ. պու մուհապպէթ չիրքին ատտամա տէյիլ, ֆ կիւզէլ մինի մինի չօճուգլարը բէտէրինէ թէվճիհ իտիլիյօր։

Սէնէլէրտէն պէրի զէվճինի սեվ-մէյէն պիր զէվճէնին պիր կիւն պիր արզուսը օլուր։ իսքեանընզ պիր չէյ։ իքի պին լիրալըգ պիր պրօշ։ զէվճ—պիր մուճիզ սայէսինտէ (երքէքլէր գատընլարը մէմնուն իթմէք իչիւն պագէն միւճիզլէրէ տէ միւգ-թէտիր օլուրլար, մատամ. պունը տա եալընը պիզ (երքէքլէր) անլա-ըըզ)—զէվճէսինին արզուսընը իճ-

բայա միւգթէտիր օլուբ, օ կիւնտէն իթիւպարէն գատրն զէվճինի սէվէր· ֆագաթ պու մուհապպէթտէ տէ զէվճ վասրթա տրբ, մատամ· գատրն պրոչը սէվիյօր։

Ա՛հ, մատամ· պու տիւնեատա կիւզէլիք ատտ օլունան չէյլէրին մրգտարրնը նա՞սրլ թաատատ իտէյիմ··· Նի՞չիւն սէօյլէմէյիմ քի՝ պագէն (պէքի չօգ տէֆա) գատրնլար, կէ՞ռէլ դէր ռէ՞սէյ հէր չէյլ թէրճիհ իտէրլէր····

Ֆագաթ աֆվ իտէրսէնիզ, մատամ· չիմտի արթրգ միւնասպէթ սիզ չէյլէրտէն պահս իթմէկէ պաշլատրմ։

Իմզա

* * *

Ա՛ռլբա հ՞ոխոպէ դբբ։

Տ. Բ.

ԳՕԼԷՐԱ.

ԻՐԱՆՏԱ

Տօգթօր Պապաեանը (Էլիսէէֆին) գօլէրա խասթալրղընը թէտգիդ վէ մուալէնէ իթմէք մէմուրիյէթիյլէ Ռուսիա թարաֆընտան Իրանա կէօնտէրիլտիկինի վէ ավտէթինտէ իլլէթը մէզքիւրէնին Իրանտա ինթիշար ու թէվսսիւ իթտիկինի խապէր վէր տիկինի կէչէն սալը կիւնքի Նիւսխէ· միզտէ իլան իթմիշ իտիք։

Պու քէրրէ Թիֆլիստէն վարիտ օլան Նոր Դոր կազէթասընտա օգունտրղընա կէօրէ, յունիսին 12ինճի կիւնիւ Գաւգասիա ճէմիյէթը Թրպիյէսի իճթիմաընտա մուամիլէյհ Տօգթ· Պապաեան՝ Իրան դուէրբը հագգընտա պիր ռաբօրթ գրաֆթ իտուպ, պունտա գօլէրանին հինտիսթանտան Իրանա սիրայէթ իթտիկինի, վէ հէր նէ գատար էօնիալընմադ իչիւն Շահ հազրէթլէրի քէնտի սէր թապիպի մարիֆէթիյլէ սարքը իգտամաթ էյլէմիշ իտի իսէ տէ, խասթալրգ զաթէն եալրմբզ օլտրղընտան էօնիւ ալընմամտրղընը, վէ հէր նէ գատար կէչէն սէնէ տախի Իրանտա գօլէրա խասթալրղը վար իտի իսէ տէ, գրչրն սօուղրիւսթէ կէլէրէք պիւսպիթիւն միւնտէֆի օլուպ պու եազ էէնիտէն զուհուր իթտիկինի, վէ 1851 սէնէսին տէն չիտիյէ գատար Իրանտա էապապը մահալլիյէտէն նաչի պիր գաչտէֆալար գօլէրա վուգու պուլտրղընը պէյան իթմիշ տիր։

Տօգթ· Պապաեան՝ Իրանտա ճէմիթիտիկի մալիմամա իսթինատէն, 3 պուլուդ ա՝ զարքինտա մէմալիքը մէզքիւրէտէ գօլէրատան 5000 նուֆուս վէֆաթ իթտիկինի, վէ լաքին ինկիլիզ աթրպպասընին մալիմամթրնա նազարէն միւտտէթը մէզքիւրէ զարֆընտա 12000 նուֆուս թէլէֆ օլտրղընը տախի պէյան էյլէմիշ տիր։

Տօգթ· Պապաեան՝ Իրանտա ինֆլուէնցա խասթալրղընտան էօլէնլէրի գօլէրատան էօլէնլէրտէն ֆարգ իտէմէյէրէք, տօղրու պիր սթաթիսթիդ մալիմաթը վէրէմէմիշ, վէ լաքին Իրան կիպի պիր մէմլէքէթտէ էօյլէ միւքէմմէլ վէ սահիհ մալիմաթ ախզ ու ճէմ իթմէք զարը գապիլ օլորղընը իթիրաֆ իթմիշ տիր։

* * *

ՐՈՒՍԻԱՅԱ

Կէչէն սալը կիւնիւ Օտէսայա վարիտ օլան զարը բէսմի խապէրլէրէ կէօրէ, Գաւգասիատա Պահրը Հազէզ (Կասպից ծով) սէվահիլինտէ Իրան հուտուտը գուրպինտէ քեահն Պագու շահրինին հէվալիսի իլէ Դաւգասիանն տիկէր պագը գապալարընտա գօլէրա խասթալրղը զուհուր իթմիշ օլուպ, Թիֆլիստէն մէրսուլ խուսուսի պիր մէքթուպտա տաիի, Պագուտա 70 քիշինին գօլէրայա թութուլտրղը եազրմբզ իսէ տէ, պու խապէրին թէհազգուզընա պէբլէմէք իգթիզա իտէյօր։

Գաւգասիատա տէրէճէի հարբէթ՝ միւթատը թէճավուզ իթմէյիպ, կէօլէկտէ միզան իլ հարաբէ 46 տէրէճէյի կէօսթէրիյօր իմիշ։

ՄԱՅՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Պէզճեան վէ Լուսաւորչեան Մայր Վարժարանարրն Թէվզիի միւքեսֆթ գլնէթինտէ միւտրը մէքթէպ Մելիքեան Մկրտիչ էֆ· Թարաֆընտան գրաաթ օլընան բաբօրթօնրն այնէն սուրէթի տիր։

Այս երրորդ և թերևս վերջին անգամ բաղդ և պատիւ կունենամ խօսելու Մայր Պէզճեան և Լուսաւորչեան վարժարանաց ուսանողներու մրցանակաբաշխութեան հանդիսին առթիւ իբրև տնօրէն և համառօտ տեսութիւն մը ընելու մեր խնամոց յանձնուած կրկին վարժարանաց ընդհանուր վիճակին վրայ։

Մեր վարժարանաց այս տարուան քննութիւնք որք սովորականէն աւելի բացութեամբ կատարուեցան, ուրիշ տարիներէ առաւել արդիւնք արտադրեցին։ Այն բարձրաստիճան և մեծարոյ անձինք որ իւրեանց պատկառելի ու համակրելի ներկայութեամբ պատուեցին ու քաջալերեցին ձեր զաւակները, կարող են վկայել մեր տարեկան քննութեանց յաջող ելից և արդեանց։ Եթէ սիրէին՝ ցոյցերն որք շատ անգամ խաբէական են, եթէ տածէին փառասիրութիւն՝ կարող էին դրուատեօք ողողել գրական հրապարակը մեր վարժարանաց արդի վիճակի նկատմամբ։ սակայն համեստութիւնը որ՝ պարկեշտ և խոնարհագոյն անձանց բաժին է, չը ներեր մեզ փայլուն և վարդագոյն ցուցնել մեր վարժարանները։

Տարեկան քննութիւնք ըստ որոշման Ազգային Վարչութեան մայիս 2ին սկսան և 10ին աւարտեցան, այսինքն ութ օր անընդհատ օրական 6 ժամու չափ աշխատութեամբ։ Այլ սակայն պէտք է գիտնալ թէ այս չրջանի քննութիւնք ոչ թէ միամեայ այլ գրեթէ ութ ամսեայ արդիւնք են։ ըստ որումն նոյմբ· դեկտ· և յնվր· ամսոց մէջ ծագած համաճարակ հիւանդութիւնք հարկադրեցին զմեզ և զծնողս պահ մը ընդհատել դպրոցական աշխատութիւնս ներն։ բաց ատի վարժարանական նորոգ չրջանն հազիւ սեպտ· ամսոյ մէջ կարելի եղաւ կանոնաւորապէս սկսիլ տարեկան արձակուրդի և աշակերտաց գիւղագնացութեան պատճառաւ։ Այս ամէն դժուարութեամբ հանդերձ յաջողեցանք մէկ տարւոյ չրջանի համար սահմանեալ ծրագիրը 8 ամսեայ միջոցի մէջ գործադրել չնորհիւ ուսուցչական մարմնոյն եռանդուն ջանից։

Երախտագիտութեամբ և չնորհակալութեամբ կը յիշատակեմ անուանքն այն պատուական անձնաւորութեանց որք սիրայօժար փութացին ներկայ գտնուիլ մեր տարեկան քննութեանց։

Բարձրաչնորհ Ս· Պատրիարք Հայր
Ամենապատիւ Խրիմեան Հայրիկ
Դեր· Տ· Ներսէս Ծ· Վ· Արբանեան
Պատրիարքական փոխանորդ
Դեր· Յովհ· Ծ· վարդպտ· Արշարունի
Աւագ· և բազմարդիւն Տ· Սուքիաս աւագ քահանայ
Արժ· Տ· Արսէն քհնյ· Տ· Յովսէփեան
» Տ· Միքայէլ » Աշճեան
Մեծ· Կարապետ էֆ· Իւթիւճեան
Կրթկն· Տսջ·
» Ռէթէոս » Պէրպէրեան
» Յակոբ » Գուրգէն
» Սեպուհ » Բլատեան
» Գաբրիէլ » Նէշտէրճեան
Բերայ Ընդհ· գատախազի փխնրդ·
Մեծ· Յովակիմ էֆ· Ֆէնէռճեան
» Մկրտիչ » Ուզունեան
» Մինաս » Գաբամաճեան
» Մաքսուտ » Նարկիլիճեան
» Աստուծատր » Ած·ատուրեան
» Դաւիթ » Խաչիկեան
» Տիգրան » Փափազեան
պաշտօնեայ հեռագրատան
» Իգնատիոս » Սարայտարեան
» Զենոբ » Գալփաքճեան
» Եղիազար » Հաճեան
» » » Տէօվլէթեան
» Միհրան » Յովհաննէսեան
» Յովհաննէս » Պառաւեան
» Ստեփան » Թէրզեան
» Բարթող » Հիւնքրպէնտ·
» Մկրտիչ » Կէօլիւեան
» Միհրան » Ճէբրահեան
» Տիրան » Մելիքեան
» Մարտիրոս » Տ· Յակոբեան
Իսմայիլ Հազզը էֆ· Առևտրական դատարանի քարտուղար
Մեծ· Մարգար էֆ· Թաշճեան
» Նշան » Խաչիկեան
» Մ· Թադէոսեան » Էֆէնտի
» Աբրահամ » Միւսէհճեան
» Մարտիրոս » Թիւթիւնճեան
» Հայկ » Թագաւորեան
համեստափայլ Տիկնայք
Տիկին Զապէլ Ֆնտըճեան
» Ե· Պողոսեան
» Ն· Էնքսէրճեան
Տիկին Վ· Ղազարոսեան
» Ֆ· Սէտէֆճեան
» Ս· Փափազեան
Տիկին Գ· Շէբէրճեան
» Վ· Մալխասեան
» Մ· Զաքարեան
Ազնուական Օրիորդք
Օր· Արմաւենի Սահակեան Տեսչուհի Դպրոցասէր Հայուհեաց վարժարանի
Օր· Ն· Սիմոնեան
» Ն· Պօղոսեան
» Պ· Շահինեան
» Ս· Պուչաքճեան
» Բ· Մխիթարեան
» Մ· Սէմէրճեան
Օրիորդ Նոյեմի և այլք։

Բաց ասոնցմէ Թաղ· խորհրդոյ և հոգաբարձութեան Պատ· անդամք գրեթէ ամեն օր և մինչև երեկոյ անձնանձրոյթի ներկայ գտնուեցան քննութեանց, այնպէս որ ամբողջ այցելուաց թիւը 120ի կը հասնի։ Այցելուք՝ Բարձրաչնորհ Ս· Պատրիարքէն սկսեալ գոհունակութեամբ որտի մեկնեցան քննութեանց վայրէն։

Մեր վարժարանաց մէջ կ'աւանդուին ինչ որ պիտանի է հայ տղուն և հայ աղջկան, և ինչ որ օգտակար է նոցա ապագային։ Ունիմք ընտիր և պարտաճանաչ ուսուցչական խումբ մը, որոյ աշխատութեան կը պարտիմք մեր վարժարանաց ներկայ վիճակը։

Այսոքիկ են

Քրիստոստուր էֆ· Ղազարոսեան ուսուցիչ Կրօնագիտութեան։

Ռէթէոս էֆ· Գրիգորեան ուսուցիչ Թուրքերէնի։

Յարութիւն էֆ· Թիւրեան ուսուցիչ Զափական գիտութեանց։

Մկրտիչ էֆ· Կիւմիւշեան ուսուցիչ Ֆրանսերէնի։

Մկրտիչ էֆ· Կարապետեանց Ընդհ· դաստիարակ։

Յակոբ էֆ· Արապեան ուսուցիչ Հայկաբանութեան։

Երուանդ էֆ· Շամանճեան ուսուցիչ Թուրքերէնի։

Գրիգոր էֆ· Մէհտէրեան ուսուցիչ Եկեղեցեաց· երաժշտ· Հայր· Եւրպ· Զանազանութեանց։

Գէորգ էֆ· Կիւրեղեան ուսուցիչ Բնագիտ· Աշխարհագր· Քաղքն· և Ուսումն· և Ընդհ· ազգաց Պատմեն։

Ֆրանկիլ էֆ· Պագրճեան ուսուցիչ Զափական գիտութեանց։

Նազարէթ էֆ· Պողոսեան ուսուցիչ Հայ· և Ֆրանս·լեզուաց· տնտեսագիտութեան և այլ հիւղերու։

Տիկին Բերուշ Փիտէճեան դասատ արակուհի Լուս· վարժարանի։

Միհրան էֆ, Տ· Օքմէճեան ուսուցիչ Գեղագրութեան։

Սիմոն էֆ· Յակոբեան ուսուցիչ Դծագրութեան։

Ստեփան էֆ· Թէրզեան ուսուցիչ Առողջաբանութեան։

Հայկ էֆ· Խօճասարեան մանկավարժ Պէզճեան ընտելարանի։

Արշակ էֆ· Վրդանէսեան ուսուցիչ գրահաչող։

Օր· Աղաւնի Տ· Գէորգեան ուսուցիչ ձեւագիտ· և ասեղնագործութեան։

Օր· Աղաւնի Թահմազեան ուսուցիչ դաշնակի,

Օր· Պէատրիկ Պիւրիւնճիւքճեան մանկավարժ Լուս· ընտելարանի։

Տարեկան քննութեանց արդեանց համաձայն Պէզճեան ընտելարանէ 20 աշակերտք յաջողեցան նախակրթարանի Ա· դասարան անցնիլ։ Նոյնպէս Ա· դասարանէն 16 աշակերտք՝ Բ· դասարան։ Բ· դասարանէն 11 աշակերտք՝ Դ· դասարան։ Դ· դասարանէն 11 աշակերտք՝ Դ· դասարան։ Դ· դասարանէն 7 աշակերտք՝ Ե· դասարան։ Իսկ Ե· դասարանի սմբողջ աշակերտք՝ կազմեցին Զ·րդ դասարանը։

Նոյնպէս Լուս· վարժարանի ընտելարանէ 12 աշակերտուհիք յաջողեցան նախակրթարանի Բ· դասարանը անցնիլ։ Բ դասարանէն 7 աշակերտուհիք՝ Դ· դասարանը։ Դ· դասարանէ 10 աշակերտուհիք՝ Ե· դասարանը։ Իսկ Ե· դասարանի 9 աշակերտուհիք կազմեցին Զ·րդ և վերջին դասարանը։

Մեր վարժարանք 8 տարւոյ ծրագրով մը կը կառավարուին, հիմնագիծ ունենալով Ազգային Վարչութեան ծրագիրը։

Ընտելարանն՝ որ մանկավարժական դրութեամբ կընթանայ ըստ կարելւոյն, երկու տարւոյ, նախակրթարանն՝ երեք, և ուսումնարանն երեք տարւոյ բաժնուած են։ Հետևաբար Մայր վարժարանի 8րդ դասարանն կը չունենիք անցեալ տարի, պիտի ունենամք այս տարի, որուն համար սահմանեալ են արդէն մի քանի կարեւոր գիտութեանց նորագոյն դասեր որք են Բնական գիտութիւն ընդհանրապէս, Բնական Պատմութիւն, Տոմարակալութիւն, և Իրաւաբանութիւն։ Այս նորագոյն և ծանրակշիռ զոհողութիւնը յանձն առաւ Պատ· Թաղ· խորհուրդը, վարժարանաց համար սահմանեալ 6000 ղրի գումարը բարձրացնելով 7000ի։ Եւ սակայն, Տեսաք և Տիկնայք, այս զոհողութիւն որ Ձեր զաւակաց օգտին նուիրեալ է, զոհողութիւն մը որ Եկեղեցւոյ մտաւոր կարողութենէն բարձր է, իրաւունք է ըսել կարծեմ թէ պէտք է լինի փոխադարձ։ Եկեղեցին աղքատիկ մանկուոյն կրթութեան հոգը ստանձնելու պարտական է· իսկ այն պատանիք որք առաւել կամ նուազ բարեկեցիկ ընտանեաց կը պատկանին, պէտք չէ խորհին այն դրամը որ թաղին աղքատիկ մանկուոյն տահմանեալ է, այլ պէտք է նիւթական զոհողութեամբք աջակից լինիլ թաղային վարչութեան նիւթական զոհողութեանց։

Ուստի Թաղական խորհուրդը որ տարեկան 100 ոսկւոյ գումար մը բարդած է վարժարանաց ելմտացուցին վրայ, իրաւունք ունի յուսալու և ակնկալելու որ Պատ· ծնողք ևս նոյնքան գումար մը նպաստելու փոյթն ու յօժարութիւնը ցուցնեն և զայս կը պահանջէ թանձր զաւակաց՝ իւրեանց զաւակաց օգուտն ու շահը։

Եւ արդեօք աւելի մեծ իրաւունք չունիմ այն փոխադարձ զոհողութիւնը պահանջելու պատուարժան ծնողներէն երբ առաջի աչաց ունիմք աշակերտաց և աշակերտուհեաց ըստուարագոյն թիւ մը՝ 430· 250 մանչ և 180 աղջիկ, որոց իւրաքանչիւրին հապիւ ամսական 17 ղրչ բաժին կինայ երմտացոյցին մէջ նշանակեալ և ծախսեալ գումարին։

Մեր վարժարանի ծրագրին համաձայն ունիմք այս տարի Լուսաւորչեան Վարժարանի 8րդ· դասարան մը որ իւր չրջանը աւարտելով կը մեկնի վարժարանէն, ընդունելով իւր աշխատութեանց պսակն հանարուած վկայականը որ յաւարտ հանդիսի պիտի բաշխուի իրենց։ Այս դասարանը 8 աշակերտէ կը բաղկանայ, այլ սակայն ասոնցմէ երկուքը՝ հաւասարապէս ուշիմ և յաջողակ Օրիորդներ՝ անակնկալ դժբաղդութեանց պատճառաւ չը կրցան քննութիւն անցնել, այլ սակայն Տեսչութիւնս ուսուցչական մարմնոյն հետ խորհրդակցութեամբ և հաւանութեամբ Պատ· հոգաբարձութեան պատշաճ դատեց յետ հաստատելոյ նոցա կարողութեան աստիճանին, չրջանաւարտի վկայականէ չը զրկել զիրենք ևս, որք սիրայօժար պիտի փութային անցնել քննութիւնը եթէ վերահաս դժբաղդութիւնք և բժշկական արգելում չը կանխէին ի մեծ ցաւ մեր և իւրեանց սրտի։

Ինչպէս պիտի տեսնէք, մեր այս տարուան մրցանակներն աւելի փառաւոր են իբր 15 ոսկւոյ արժողութեամբ, որոյ 5 ոսկւոյ արժողութեամբ գրեանք հայազգի տպագրատեսակ Նագաչեան Մինրան էֆէնտիի և 3 ոսկւոյ արժողութեամբ գլեանք գրավաճառ Դասպար և Ալիքսան էֆէնտիներու կողմէ նուիրուեցան փոյթեռանդն նախաձեռնութեամբ Թաղ· խորհրդոյ անդամ Մոստիչեան Յարութիւն էֆէնտիի· իսկ մնացեալ գումարը և այլ զանազան ծախքեր անանխանձարար հոգաց Թաղ· խորհուրդը Եկեղեցւոյ արկղէն ի չուք հանդիսին և ի քաջալեր ուսումնատենչ սանուց։

Այս հանդէսը որ կազմուած է այսօր, գեղեցիկ առիթ մ'է խօսելու ինչ ինչ անհրաժեշտ պիտոյից և վարժարանաց բարեկարգութեան ու յառաջդիմութեան խափանարար մի քանի չարիքներու վրայ։ Նախ պէտք է յայտարարել թէ մեր վարժարանաց ներկայ չէնքերը ոչ միայն անձուկ և խարխուլ, այլ և ողջ պահիկ կանոնաց համաձայն չեն։

Դասարաններու սով կը տիրէ, այնպէս որ շատ անգամ կստիպուիմք սրահներու մէջ աւանդել դասերը։ Վարժարանաց գրասեղանք ոչ միայն հինցած և անգործածելի վիճակի մը ենթարկուած են, այլու առողջապահական օրինաց դլխովին հակառակ դրուած են։ ըստ որումն նոյմբ· դեկտ· և յնվր· ամսոց մէջ ծագած համաճարակ հիւանդութիւնք հարկադրեցին զմեզ և զծնողս պահ մը ընդհատել դպրոցական աշխատութիւնս ներն։ բաց ատի վարժարանական նորոգ չրջանն հազիւ սեպտ· ամսոյ մէջ կարելի եղաւ կանոնաւորապէս սկսիլ տարեկան արձակուրդի և աշակերտաց գիւղագնացութեան պատճառաւ։ Այս ամէն դժուարութեամբ հանդերձ յաջողեցանք մէկ տարւոյ չրջանի համար սահմանեալ ծրագիրը 8 ամսեայ միջոցի մէջ գործադրել չնորհիւ ուսուցչական մարմնոյն եռանդուն ջանից։

Երախտագիտութեամբ և չնորհակալութեամբ կը յիշատակեմ անուանքն այն պատուական անձնաւորութեանց որք սիրայօժար փութացին ներկայ գտնուիլ մեր տարեկան քննութեանց։

Բարձրաչնորհ Ս· Պատրիարք Հայր
Ամենապատիւ Խրիմեան Հայրիկ
Դեր· Տ· Ներսէս Ծ· Վ· Արբանեան
Պատրիարքական փոխանորդ
Դեր· Յովհ· Ծ· վարդպտ· Արշարունի
Աւագ· և բազմարդիւն Տ· Սուքիաս աւագ քահանայ
Արժ· Տ· Արսէն քհնյ· Տ· Յովսէփեան
» Տ· Միքայէլ » Աշճեան
Մեծ· Կարապետ էֆ· Իւթիւճեան
Կրթկն· Տսջ·
» Ռէթէոս » Պէրպէրեան
» Յակոբ » Գուրգէն
» Սեպուհ » Բլատեան
» Գաբրիէլ » Նէշտէրճեան
Բերայ Ընդհ· գատախազի փխնրդ·
Մեծ· Յովակիմ էֆ· Ֆէնէռճեան
» Մկրտիչ » Ուզունեան
» Մինաս » Գաբամաճեան
» Մաքսուտ » Նարկիլիճեան
» Աստուծատր » Ած·ատուրեան
» Դաւիթ » Խաչիկեան
» Տիգրան » Փափազեան
պաշտօնեայ հեռագրատան
» Իգնատիոս » Սարայտարեան
» Զենոբ » Գալփաքճեան
» Եղիազար » Հաճեան
» » » Տէօվլէթեան
» Միհրան » Յովհաննէսեան
» Յովհաննէս » Պառաւեան
» Ստեփան » Թէրզեան
» Բարթող » Հիւնքրպէնտ·
» Մկրտիչ » Կէօլիւեան
» Միհրան » Ճէբրահեան
» Տիրան » Մելիքեան
» Մարտիրոս » Տ· Յակոբեան
Իսմայիլ Հազզը էֆ· Առևտրական դատարանի քարտուղար
Մեծ· Մարգար էֆ· Թաշճեան
» Նշան » Խաչիկեան
» Մ· Թադէոսեան » Էֆէնտի
» Աբրահամ » Միւսէհճեան
» Մարտիրոս » Թիւթիւնճեան
» Հայկ » Թագաւորեան
համեստափայլ Տիկնայք
Տիկին Զապէլ Ֆնտըճեան
» Ե· Պողոսեան
» Ն· Էնքսէրճեան
Տիկին Վ· Ղազարոսեան
» Ֆ· Սէտէֆճեան
» Ս· Փափազեան՝

Տիկին Գ· Շէբէրճեան
» Վ· Մալխասեան
» Մ· Զաքարեան
Ազնուական Օրիորդք
Օր· Արմաւենի Սահակեան Տեսչուհի Դպրոցասէր Հայուհեաց վարժարանի
Օր· Ն· Սիմոնեան
» Ն· Պօղոսեան
» Պ· Շահինեան
» Ս· Պուչաքճեան
» Բ· Մխիթարեան
» Մ· Սէմէրճեան
Օրիորդ Նոյեմի և այլք։

Բաց ասոնցմէ Թաղ· խորհրդոյ և հոգաբարձութեան Պատ· անդամք գրեթէ ամեն օր և մինչև երեկոյ անձնանձրոյթի ներկայ գտնուեցան քննութեանց, այնպէս որ ամբողջ այցելուաց թիւը 120ի կը հասնի։ Այցելուք՝ Բարձրաչնորհ Ս· Պատրիարքէն սկսեալ գոհունակութեամբ որտի մեկնեցան քննութեանց վայրէն։

Մեր վարժարանաց մէջ կ'աւանդուին ինչ որ պիտանի է հայ տղուն և հայ աղջկան, և ինչ որ օգտակար է նոցա ապագային։ Ունիմք ընտիր և պարտաճանաչ ուսուցչական խումբ մը, որոյ աշխատութեան կը պարտիմք մեր վարժարանաց ներկայ վիճակը։

Այսոքիկ են

Քրիստոստուր էֆ· Ղազարոսեան ուսուցիչ Կրօնագիտութեան։

Ռէթէոս էֆ· Գրիգորեան ուսուցիչ Թուրքերէնի։

Յարութիւն էֆ· Թիւրեան ուսուցիչ Զափական գիտութեանց։

Մկրտիչ էֆ· Կիւմիւշեան ուսուցիչ Ֆրանսերէնի։

Մկրտիչ էֆ· Կարապետեանց Ընդհ· դաստիարակ։

Յակոբ էֆ· Արապեան ուսուցիչ Հայկաբանութեան։

Երուանդ էֆ· Շամանճեան ուսուցիչ Թուրքերէնի։

Գրիգոր էֆ· Մէհտէրեան ուսուցիչ Եկեղեցեաց· երաժշտ· Հայր· Եւրպ· Զանազանութեանց։

Գէորգ էֆ· Կիւրեղեան ուսուցիչ Բնագիտ· Աշխարհագր· Քաղքն· և Ուսումն· և Ընդհ· ազգաց Պատմեն։

Ֆրանկիլ էֆ· Պագրճեան ուսուցիչ Զափական գիտութեանց։

Նազարէթ էֆ· Պողոսեան ուսուցիչ Հայ· և Ֆրանս·լեզուաց· տնտեսագիտութեան և այլ հիւղերու։

Տիկին Բերուշ Փիտէճեան դասատարակուհի Լուս· վարժարանի։

Միհրան էֆ, Տ· Օքմէճեան ուսուցիչ Գեղագրութեան։

Սիմոն էֆ· Յակոբեան ուսուցիչ Դծագրութեան։

Ստեփան էֆ· Թէրզեան ուսուցիչ Առողջաբանութեան։

Հայկ էֆ· Խօճասարեան մանկավարժ Պէզճեան ընտելարանի։

Արշակ էֆ· Վրդանէսեան ուսուցիչ գրահաչող։

Օր· Աղաւնի Տ· Գէորգեան ուսուցիչ ձեւագիտ· և ասեղնագործութեան։

Օր· Աղաւնի Թահմազեան ուսուցիչ դաշնակի,

Օր· Պէատրիկ Պիւրիւնճիւքճեան մանկավարժ Լուս· ընտելարանի։

Տարեկան քննութեանց արդեանց համաձայն Պէզճեան ընտելարանէ 20 աշակերտք յաջողեցան նախակրթարանի Ա· դասարան անցնիլ։ Նոյնպէս Ա· դասարանէն 16 աշակերտք՝ Բ· դասարան։ Բ· դասարանէն 11 աշակերտք՝ Դ· դասարան։ Դ· դասարանէն 11 աշակերտք՝ Դ· դասարան։ Դ· դասարանէն 7 աշակերտք՝ Ե· դասարան։ Իսկ Ե· դասարանի սմբողջ աշակերտք՝ կազմեցին Զ·րդ դասարանը։

Նոյնպէս Լուս· վարժարանի ընտելարանէ 12 աշակերտուհիք յաջողեցան նախակրթարանի Բ· դասարանը անցնիլ։ Բ դասարանէն 7 աշակերտուհիք՝ Դ· դասարանը։ Դ· դասարանէ 10 աշակերտուհիք՝ Ե· դասարանը։ Իսկ Ե· դասարանի 9 աշակերտուհիք կազմեցին Զ·րդ և վերջին դասարանը։

Մեր վարժարանք 8 տարւոյ ծրագրով մը կը կառավարուին, հիմնագիծ ունենալով Ազգային Վարչութեան ծրագիրը։

Ընտելարանն՝ որ մանկավարժական դրութեամբ կընթանայ ըստ կարելւոյն, երկու տարւոյ, նախակրթարանն՝ երեք, և ուսումնարանն երեք տարւոյ բաժնուած են։ Հետևաբար Մայր վարժարանի 8րդ դասարանն կը չունենիք անցեալ տարի, պիտի ունենամք այս տարի, որուն համար սահմանեալ են արդէն մի քանի կարեւոր գիտութեանց նորագոյն դասեր որք են Բնական գիտութիւն ընդհանրապէս, Բնական Պատմութիւն, Տոմարակալութիւն, և Իրաւաբանութիւն։ Այս նորագոյն և ծանրակշիռ զոհողութիւնը յանձն առաւ Պատ· Թաղ· խորհուրդը, վարժարանաց համար սահմանեալ 6000 ղրի գումարը բարձրացնելով 7000ի։ Եւ սակայն, Տեսաք և Տիկնայք, այս զոհողութիւն որ Ձեր զաւակաց օգտին նուիրեալ է, զոհողութիւն մը որ Եկեղեցւոյ մտաւոր կարողութենէն բարձր է, իրաւունք է ըսել կարծեմ թէ պէտք է լինի փոխադարձ։ Եկեղեցին աղքատիկ մանկուոյն կրթութեան հոգը ստանձնելու պարտական է· իսկ այն պատանիք որք առաւել կամ նուազ բարեկեցիկ ընտանեաց կը պատկանին, պէտք չէ խորհին այն դրամը որ թաղին աղքատիկ մանկուոյն տահմանեալ է, այլ պէտք է նիւթական զոհողութեամբք աջակից լինիլ թաղային վարչութեան նիւթական զոհողութեանց։

Ուստի Թաղական խորհուրդը որ տարեկան 100 ոսկւոյ գումար մը բարդած է վարժարանաց ելմտացուցին վրայ, իրաւունք ունի յուսալու և ակնկալելու որ Պատ· ծնողք ևս նոյնքան գումար մը նպաստելու փոյթն ու յօժարութիւնը ցուցնեն և զայս կը պահանջէ թանձր զաւակաց՝ իւրեանց զաւակաց օգուտն ու շահը։

Եւ արդեօք աւելի մեծ իրաւունք չունիմ այն փոխադարձ զոհողութիւնը պահանջելու պատուարժան ծնողներէն երբ առաջի աչաց ունիմք աշակերտաց և աշակերտուհեաց ըստուարագոյն թիւ մը՝ 430· 250 մանչ և 180 աղջիկ, որոց իւրաքանչիւրին հապիւ ամսական 17 ղրչ բաժին կինայ երմտացոյցին մէջ նշանակեալ և ծախսեալ գումարին։

Մեր վարժարանի ծրագրին համաձայն ունիմք այս տարի Լուսաւորչեան Վարժարանի 8րդ· դասարան մը որ իւր չրջանը աւարտելով կը մեկնի վարժարանէն, ընդունելով իւր աշխատութեանց պսակն հանարուած վկայականը որ յաւարտ հանդիսի պիտի բաշխուի իրենց։ Այս դասարանը 8 աշակերտէ կը բաղկանայ, այլ սակայն ասոնցմէ երկուքը՝ հաւասարապէս ուշիմ և յաջողակ Օրիորդներ՝ անակնկալ դժբաղդութեանց պատճառաւ չը կրցան քննութիւն անցնել, այլ սակայն Տեսչութիւնս ուսուցչական մարմնոյն հետ խորհրդակցութեամբ և հաւանութեամբ Պատ· հոգաբարձութեան պատշաճ դատեց յետ հաստատելոյ նոցա կարողութեան աստիճանին, չրջանաւարտի վկայականէ չը զրկել զիրենք ևս, որք սիրայօժար պիտի փութային անցնել քննութիւնը եթէ վերահաս դժբաղդութիւնք և բժշկական արգելում չը կանխէին ի մեծ ցաւ մեր և իւրեանց սրտի։

Ինչպէս պիտի տեսնէք, մեր այս տարուան մրցանակներն աւելի փառաւոր են իբր 15 ոսկւոյ արժողութեամբ, որոյ 5 ոսկւոյ արժողութեամբ գրեանք հայազգի տպագրատեսակ Նագաչեան Մինրան էֆէնտիի և 3 ոսկւոյ արժողութեամբ գլեանք գրավաճառ Դասպար և Ալիքսան էֆէնտիներու կողմէ նուիրուեցան փոյթեռանդն նախաձեռնութեամբ Թաղ· խորհրդոյ անդամ Մոստիչեան Յարութիւն էֆէնտիի· իսկ մնացեալ գումարը և այլ զանազան ծախքեր անանխանձարար հոգաց Թաղ· խորհուրդը Եկեղեցւոյ արկղէն ի չուք հանդիսին և ի քաջալեր ուսումնատենչ սանուց։

Այս հանդէսը որ կազմուած է այսօր, գեղեցիկ առիթ մ'է խօսելու ինչ ինչ անհրաժեշտ պիտոյից և վարժարանաց բարեկարգութեան ու յառաջդիմութեան խափանարար մի քանի չարիքներու վրայ։ Նախ պէտք է յայտարարել թէ մեր վարժարանաց ներկայ չէնքերը ոչ միայն անձուկ և խարխուլ, այլ և ողջ պահիկ կանոնաց համաձայն չեն։

Դասարաններու սով կը տիրէ, այնպէս որ շատ անգամ կստիպուիմք սրահներու մէջ աւանդել դասերը։ Վարժարանաց գրասեղանք ոչ միայն հինցած և անգործածելի վիճակի մը ենթարկուած են, այլու առողջապահական օրինաց դլխովին հակա-

---

(27)

ՁԻՎԱՃ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃ ՁԻՎԱՃԷ

ՄԻԻԷԼԼԻՃԻ

ԷՄԻԼ ՐԻՇՊՈՒՐԿ

ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ

ՏԻԳՐԱՆ ԱԳԱՄԵԱՆ

8

ՄԱՏԱՄ ԳԱՏՕՐԸՆ ՊԻՐ ՆԱՍԻՀԱԹԸ

Գարը գօճա եէքտիկէրինէ սարբլըպ էօրիւչտիքտէն սօնդրա Մ· տը Գարմէյլ գալգտը վէ իւսթինի կէյինտի։

Էլէն·— Տիչարը՞ մը չըգճաճաքն։

Արման·— Էվվէթ, կիտէճէյիմ···

Էլէն·— Մատամ Տիւբրէնին էվվէնէ, տէյի՞լ մի· լաքմ տը, բէք ալէա օլուր։ Սաաթ գաչտա՞ ավտէթ իտէճէքսին։

Արման·— Սէնինլէ թաամ իթմէք իչիւն էօյլէյին կէլէճէյիմ։ Օ զէման Լէոնթին Տիւբրէ իլէ օղլու իչիւն միւքէլլէֆ օլըրղըմ սօն վազիֆէյի իւֆա իթմիշ օլամաղըմ։ Էօյլէնտէն սօղրա պաղը թիւճճարլարը կէօրէճէյիմ, վէ չաբուճագ իւչ տէօրթ իւ պէթիրէճէյիմ։ Եարբն տա թրուայա չէքիլիպ կիտէրէք, պիր վագթքի կիպի օրատա եէնիտէն բահաթ վէ մէսուտ պիր էօմիւր կէչիրմէյէ պաչլայաճաղըզ։

Էլէն·— Էվվէթ, էվվէթ, պէօյլէ էյի օլուր։

Մ· տը Գարմէյլ տիչարը չըգտը։

Մատամ տը Գարմէյլ անիտ գարեօլասընտան աչաղա աթլայըպ կէյինմէկէ պաչլատը։

Մէրգուժ գատրն բէք թէլաչը օլուպ, կէօզլէրինտէ ղարիպ պիր բարբլթը հասըլ օլմուշ իտի։

Պու հալի՝ իւք ագչամ սուրէթա իպրաղ էյլէտիկի սիւքիւնէթը հալէ տապան տապանա զըտտ իտի։

Գէրգուժ գատրնճըղազ հէր նէ գատար բահաթ ույուժըշ օլտրղընը գօճասընա պէյան իթմի իսէ տէ, պու տէտիկի տօղրու օլմայըպ բէք օ գատար բահաթ ույուժամըշ, վէ սաաթլարլա ույգուսը կէօթիւրմէյիպ, պիր թագըմ միւտհիշ տիւշինճէյէր՝ զիհնինի իհաթա իթմիշ իտի։

Գօճասընընն քէնտիսինէ վէրտիկի սէօզիւ թուութաճաղընա շիւպհէսի եօգ իտի· լաքին պիր տէֆա սէօյլէտիկիմիպ կիպի թէքբար տէրիլքի, մէրգուժ գարը՝ քէնտիսի պիր չօճուգ կէթիրէմէտիկի իչիւն օ պիրինին կէթիրտիկի էրքէք չօճուղընը՝ Արմանընն գալպ ու զիհնինի քէնտիյէ ճէլպ իտէճէկինի թէֆիքք

ռակ են։ Թէեւ Պատ. Թաղ. Խորհուրդը մտադիր է արտասովոր հասուլթով մը հոգալ այս կարեւոր պէտքը, սակայն ի՞նչ կարող է ընել մարմին մը որքան ալ լինի փոթեռանդն և ուսումնասէր, եթէ թաղեցիք և ծնողք իւրեանց ջանքը չը միացնեն գործող մարմնոյն ջանից և աշխատութեանց։ Մինթէ՞ կարող է Թաղ. Խորհուրդ մը երկու վարժարան միանգամայն ի հիմանէ կառուցանել եթէ ընդհանրապէս ազգը և մասնաւորապէս թաղեցի ու ծնող օժանդակ ու աջակից չը գտնուին Թաղ. Խորհրդոյ։ Կայ չարիք մը որ բոլորովին ծնողաց կամքն կախում ունի, այն է աշակերտաց և աշակերտուհեաց բացակայութիւնը, չարիք մը՝ որ զմանուկը կը մահացնէ յանգէտս և յուսահատութեան կը մատնէ վարժարանի մը տեսուչն ու ուսուցիչը։ Իրաւունք է յառաջդիմութիւն սպասել աշակերտէ մը որ տարւոյն 4-6 ամիսները բացակայ կը գտնուի վարժարանէն առանց գէթ տեղեկութիւն մը հաղորդելու, և եթէ այդ պատանին մնայ տգէտ ու անուս կամ բնականաբար չը կարենայ փոխել իւր դասարանը, նորա ծնողք իրաւունք ունի՞ն վարժարանին խնամակալութեան դէմ գանգատելու ու տրտնջելու։ այդ բանը Թաղ. վարժարանաց գլխաւոր հիւանդութիւններէն մին է որոյ բարձումը միայն և միմիայն ծնողներէ կախեալ է։

Սոյն հակիրճ տեղեկութիւնք, գիտեմ թէ, բաւական չեն ի ձեռ հասողում գոյացնելու մեր վարժարանաց ստոյգ վիճակին վրայ, և սակայն ոմն է մեզը։ ո՞չ ապաքէն մեծաւ մասամբ Պատ. ծնողաց որ՝ գէթ երբեմն չեն այցելեր վարժարան, և իրազեկ լինիլ իւրեանց զաւակաց իսկական վիճակին, և որ ամենէն ցաւալին է, չեն յօժարիր իսկ գէթ տարին մի անգամ մտնել ի վարժարան, ներկայ ըլլալ հարցաքննութեանց և քաջալերել պաշտօնեութիւնն ու իրենց զաւակները։ Եւ սակայն երբ հանդէսներ կը կատարուին, երբ ձայնն ու բնարը կը խօսին, ահագին բազմութեամբ կողղեն հանդիսավայրը։ Բայց միթէ ասո՞ր մէջ կը կեդրոնանայ ծնողական պարտականութիւնը, ամբողջ ասով կրնա՞մք խղճի խաղաղ ազատ լինիլ։ —անշուշտ, ո՛չ։ Իցի՛ թէ մեր այս խօսքեր որք ոչ կշտամբանք են և ոչ խրատ, այլ խորհուրդներ ու գաղափարներ նոյն իսկ յօգուտ Թաղին մանկտոյն, տպաւորուէին մեր ամենուս մտաց մէջ և մեր վարժարանի սանուց ու սանուհեաց ուղղեալ ծափերէն եւթ չը վերջանային պարտուց և իրաւանց գիտակցութիւնն, օգտակար խորհրդոց և գաղափարաց իրագործումը, շահեկան նիւթոց վրայ խորհրդակցութիւնք որք աղգային կրթական գործոյն ամենաշատաւոր տարերքները և մինչեւ իսկ հիմունքը կը կազմեն։ Քանդեցէք այդ հիմը, իսկոյն կընայ, կը կործանի շենքը որքան ալ լինի նա մեծ և ահագին։

Ուստի, մեծարոյ հանդիսականք, գէթ այս օրէն սկսիմք բարձրացնել մեր կրթական վիճակ և հեռի վերացական գաղափարներէ, շլացուցիչ ձեւերէ և սին ցոյցերէ, դրական և իրական վիճակի մէջ պահենք մեր կրթական գործը։ փոխանակ փայլունն ու փառաւորը որոնելու՝ ճշմարիտ բարւոյն և օգտակարին հետամուտ լինիմք։ և երբ Թաղային վարչութիւնը դոյզն զոհողութիւն մը, վարժարանին գանձանակին համար լումայ մը խնդրէ մեզմէ, մտադիր և յօժարակամ համակերպինք նորա հրաւէրին։ Առանց նիւթական զոհողութեան չը կայ արդիւնք։ Երբ կրթական գործիչներ հետզհետէ պակսին ի մեզ, երբ գիտութեան անդաստանին մշակները չը քաջալերուին և այդ անդաստան մնայ խոպան ու անմշակ, ի՞նչ կը լինի մեր բախտն ու ճակատագիր։ Ուրեմն ժողովրդեան ձեռքն է ազգին ճակատագիրը, զի ժողովուրդն է որ կը կանգնէ, կը շինէ, և կը քանդէ ու կը կործանէ Ազգի մը տունը։

Տնօրէն
Մ. Ե. Մելէտեան

ՐՈՒՄԱՆԻԱ ԷՐՄԷՆԻԼԷՐԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՐՑԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆԵՔ ԵՒ ՇԵՓԵՂ ՀԱՆԴԷՍ ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՖՕՔՇԱՆԻ

Ֆօքշան 2 յուլիս 1890

Քաղաքիս Սուրբ Ղեւոնդեանց և Հռիփսիմեանց երկսեռ վարժարանաց տարեկան հարցաքննութիւնն ներն սկսան յունիս 19ին և վերջացան 25ին։ Հայերէն դասասսուութեանց մէջ աշակերտուհիք անարգող պատասխաններ տուին, նոյնպէս մաս մը հայ պատմութիւն ուսել էին, բայց իւրաքանչիւրը թուխակի նման գոց էր ըրած ուսուցչուհեաց կողմից իրան տրուած այսինչին կամ այնինչին պատմութիւնը, այնպէս որ Աբ՞ոմ սովորողին եթէ Աբդնա՞ հարցուէր՝ չէր կարող պատասխանել, նմանապէս և ուրիշներ։ Հայերէն խօսակցութիւն բնաւ չգիտէին։ Եթէ բան մը հարցուէր, պէտք էր Ռուսներէնի թարգմանել, որու կարենային պատասխանել։ բայց արդարութեան պարտք մ'է մեզ խոստովանիլ թէ՝ գեղագրութեան այլ և այլ մասերի մէջ խիստ յաջողակ էին որի համար մասնաւոր գովեստից արժանացան։

Իսկ աշակերտք՝ ընդհանուր առմամբ բաւական լաւ պատասխաններ տուին հայ լեզուի մէջ։ Նախ՝ կը խօսէին բաւական լաւ հայերէն և կարող էին ուրիշին գաղափարն իմանալ։ իրանց ընթերցանութեան գրքերի մէջէն կը թարգմանէին քիչ շատ քերականութեան կանոններն։ ուսած էին պարզ, համառօտ և բերանացի, և գիտէին նրանց նշանակութիւններն։ բայց գեղագրութեան մէջ խիստ յետադէմ էին և առ այս պէտք եղած գիտողութիւնն ներն եղան։

Նոյնպէս աշակերտք և աշակերտուհիք քննուեցան Ռուսներէն դասերի մէջ և բաւական յառաջադէմ երեւցան։ Քննութեանց ներկայ գտնուեցան Պատ. Հոգաբարձութիւնը, ծնողք և այլ ազգայինք։ Հոգաբարձութեան կողմից որոշուած էր նաև որ Արժ. Տ. Գէորգ քահանայ ներկայ գտնուի հայ դասերի՝ անդուլ։ Կրթական նախաբարութիւնը իւր կողմից ղրկած էր Պուգրէչէն մի կրթական պաշտօնեայ, որը բաւական գոհ՝ նը պատասուոր տեղեկագիր մը տուաւ Վսեմ. Նախարարին։

* * *

Երկ՝ 1 յուլիս կիւրակէ, մրցանակաբաշխութեան հանդէսը տեղի ունեցաւ խիստ փառաւոր, աղջկանց վարժարանի մեծ սրահին մէջ ընդ նախագահութեամբ Արժ. Տ. Յակոբ Աւագ քահանայի։

Հանդիսավայրը զարդարուած էր խիստ ճոխ և շքեղ։ Արեւելեան պատին առջև սեղանին բոլոր լայնութեամբ զետեղուած էր երեք ընդարձակ գմբեթներ գավնիներով և ճիւղերով, մէջտեղը կանգնած էր մի վրանաձեւ կամար, որի ամբողջ երկայնութեամբը ինչպես և ուրիշ տեղեր դրուած էին գեղեցիկ վերտառութիւններ որոնց առ առաւելն երկայնքը կը հասնի 5 մէթրի և լայնքը կէս կանգունի։ Նոյնպէս պատերը կը զարդարէին խել մը պատկերներ։ միջին գմբեթի ներքև, որը ճշդիւ շինուած էր կամուրջկեի ձեւով՝ բազմած էր Պատ. Հոգաբարձութիւնը, իւր առջեւ ունենալով մեծ սեղան մը մրցանակներով լցուած, ձախակողմեան գմբեթին ներքեւ կեցած էին աշակերտուհիք, իսկ աջակողմեանին մէջ աշակերտք, իրանց մօտ ունենալով ճառախօսութեանց մասնաւոր բեմ մը, զարդարուած դափիներով և գրերով։ Ներկայ էին նմանը քիչ անգամ տեսնուած բազմութիւն՝ յորս և Ռուսաց և օտարազգիներ ինչպէս և կրթական Պ. Պաշտօնեան, որք հիացմամբ կը դիտէին զարդարանքն։

Հանդէսը բացուեցաւ ազգային երգով մը, յորմէ յետոյ բեմ ելաւ Պ. Ֆերհատ Ֆերհատեան և ի դիմաց հոգաբարձութեան հայ լեզուով կարդաց տեղեկագիրն, յորում վարժարանի վիճակն բացատրելէ վերջ ցաւ յայտնեց Ռուսաստանի հայերի դէպի ազգն ունեցած սառնասրտութեան համար, և յարեց «ասօթ չէ՞ մեզ, որ այսպէս նպաստաւոր պայմաններով չը ջանայատեալ վայրի մը մէջ չը կարենանք մեր ազգութիւնը պահպանել։ Հա՛յեր, եթէ մենք ևս կորսունք Թրանսկիվանիայի հայերի նման՝ դատապարտելի պիտի լինինք առաջի Աստուծոյ և առաջի մարդկութեան։» Այս սրտաբուղխ խօսքերը խոր տպաւորութիւն ազդեցին ներկայից վրայ, մինչ իսկ օտարներ թարգմանաբար իմանալով՝ իրաւացի դատեցին Պ. Ֆերհատի խօսքերն։

Ապա յաջորդեցին իրարու ետեւ երգեր և ճառեր։ Հայ լեզուով խօսեցան Պ. Ստեփան Ֆերհատեան և Օրիորդ Աննա Հանաճիկեան։ իսկ Ռուսաց լեզուաւ՝ Պ. Գրիգոր և Օր. Աննա Ժամակոչեանք, որք կրթութեան օգուտներն յառաջ բերելով շնորհակալութիւն կը յայտնէին առ Պատ. հոգաբարձութիւն՝ իրանց խրնամոց համար։

Ապա բաշխուեցան մրցանակները Ռուսաց լեզուաւ, զի չատեր չէին իմանար հայերէն։ Ա. մրցանակի արժանացան Դրդ. կարգէն Օր. Աննա Հանաճիկեան (տղայք Դրդ. կարգ չունին)։ Գ. կարգէն՝ Պ. Գրիգոր Ժամակոչեան և Օր. Արմենէ Յովսէփեան։ Բ. կարգէն՝ Պ. Կարապետ Ապանեան և Օր. Վարդուհի Խաչատուրեան։ Ա. կարգէն՝ Պ. Յակոբ Սողոմոնեան և Սոփիա Գրիգորեան՝ որք մէկ մէկ պսակ ստացան։ Յետոյ Ներսէս Դերձակեան վառվռուն ձեւերով մի ոտանաւոր խօսեցաւ և արժանացաւ ներկայից համակրութեան, ուր ուրեմն դարձեալ բեմն ելնելով Պ. Ֆերհատեան շնորհակալութիւն յայտնեց ուսուցչաց և ուսուցչուհեաց՝ իրանց եռանդուն աշխատութեանց համար, և մասնաւորապէս քաջիկ իգական սեռի երեւելիներէն Օր. Աննա Միսիրեանի որ բարեհաճած է ձրի դաշնակի դասն աւանդել։ սոյն միջոցին Օր. Սիմոնովիչ մի գեղեցիկ ծաղկեփունջ նուիրեց իւր դաշնակի ուսուցչուհուն։

Հանդէսը փակեցաւ «Մնաց ես բարեաւ» երգերով և ներկայք բաժնուեցան ակամայ այս գողտրիկ հանդէսէն։

Մինչեւ 15 օգոստոս արձակուրդ հրատարակուեցաւ։

* * *

ԿԻՒՆԼԻՒՐՖ ՀԱՎԱՏԻՍ

Տիւնքի նիւսխէմիպտէ եւագտրդրմրդ վեճհէտ. էվվէրքի կիւն Ռում Բաթրիգի Տիմնէպսու էֆ. հաղրէթլէրինն ըէֆագամնտա Սինօդ մէճլիսի աղասընտան իքի ըուհանի վէ Եենիսիեանա Տիմիթրաքի էֆ. հաղրէթլէրի պուլունարգլարը հալտէ Մապէյնը հիւմայունա կիտիպ, գուրէնի սանրի հաղրէթը Նէհրիյարի հաճի Ալի պէյ հաղրէթլէրի թարաֆընտան գապուլ պուլրրլմրշ տրը։

Միրը միւշարէլէյհ՝ Բաթրիդ էֆ. հաղրէթլէրինէ սէյամը սէլամէթ էնճամը հաղրէթը Նէհրիյարի թէպշիր պու յուրտարդտան սոնրա, Բաթրիգը միւշարէլէյհ՝ Ռում Բաթրիգխանէսի իմիթիազաթընա վէ Պուլկար բիսգօրսուլարընն պէրաթլարը նա տարիր թանզիմ իմտիկի պիր թագրիրի՝ խաքիրաթ Նահանէյ արզ օլունմադ իւզրէ հաճի Ալի պէյ հաղրէթլէրինէ իմա էյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր թագրիր՝ թարաֆը հաղրէրը Բատիշահիէն Մապէյնը հիւմայուն պաշ քեաթիպի Միւրէյյա բաշա հաղրէթլէրինէ իրսալ պուլրուլմրշ օլմաղլա, բաշի միւշարէլէյհ՝ Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրինտէն պաղը իլգահի թալէպ պուլրմրշ վէ իլդահաթը վագրալը խաքիրաթ Նահանէյ արզ իտէճէկինի իֆատ էյլէմիշ տիր։

* * *

Ռում Բաթրիգխանէսինին միւրէվվիճը էֆքեարը օլան Աւէնա կազէթասընտա օգընարղընա կէօրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Ռում Բաթրիգխանէսի արասընտա տերտեսմը թէ գէքքիւր օլան պաղը մէվատտա տարիր յունիսին էֆնանի կիւնու Ռում Բաթրիգխանէսինտէն Սատրազամ հաղրէթլէրինէ պիր թագրիր էէօն տէրիլտիքտէն վէ Սատրը միւշարէլէյհ հաղրէթլէրիյլէ Բաթրիգ. հաղրէթլէրի պիր գաչ քերրէրէր միւգամթ էլլէտիքտէն սոնրա, կէչէն ճու�ա երթէսի կիւնու Բաթրիգխանէթ թարաֆընտան երնէ էսկի թագրիր մէսանինտէ Պապը Ալիսէ պիր թագրիր տահա կէօնտէրիլմէյ վէ պու իքի թագրիրին ճէվապլանա ինթիզար ի տիմէքտէ պուլունրմրշ տրը։

Տիկէր թարաֆտան տիւնքի բօսթա իլէ կէլէն էվրօքա կազէթալարընտա օգունտրղընա կէօրէ, իւս քիւպ, Քէօբրիւլիւ վէ Օխրի Պուլկար բիսգօրսուլարընա պէրաթ իմասը հաղգընտա ճանիպը Պապը Ալի տէն վէրիլէն գաբար իւղրէնէ Ռում Բաթրիգխանէսի թարաֆընտան հիւքիւմէթը Սէնիյէ պիր իսթիտնամէ թագտիմ օլունարագ, վուգուրը մէյհուզ օլան խաթայա մէյտան վերիլմէմէք իւզրէ Պուլկար մէմուրիյնը բուհանիլէսինին պաչա պիր թարզտա էլպիսե կիյմէլերի ըէճա օլընմրշ տրը։

—

Քիւլլիէթլի քիպրիթ համուլէսիյլէ Շանկայտան հանկ-Գոնկա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իմիշ օլան Բուշէնկ նամ Զին վաբօրը՝ եօտտա աթէշ ալարագ եանրպ զարգ օլմուշ տրը։ Աթէշ պիրտէն պիրէ վաբօրն հեր թարաֆընը սարմրշ վէ իրլէր թուրթուշմրշ օլմաղլա, իրլէրէ սարըլարագ ոանտալարա էնկպ թախլիսը ճան իմմէք իսթէյէն թայֆալար՝ իրլէրին գօրմասը յա տէնիզ տիւշմիւշլէր տիր։

Տիկէր պիր Զին սէֆիհէսի՝ հասրը օլան տիւմանը կէօրէրէք հարիգզէտ վաբօրն իտտարընա եէթիշկիպ, վաբօրն 1ինճի վէ 2ինճի զապթիէրինի վէ թայֆալարտան 21ինի գուրթարտրը կիպի, տիկէր իքի սէֆինէ տախի տիկէր 20 թայֆալը գուրթարմրշլար տրը։ Պագը կ'ալան 20 թայֆա թէյէք օլմուշ տրը։ Բուլիկ ին գաբատանը, զապիթի վէ թայֆալարրն քեաֆֆէսի Էվրօքալը իսիշ։

ԹԷԼԵՓՈՆԱՖ

(Աֆոնս ոը Դէ-Ռանդոնէ)

ՊՈՒ ԿԻՒՆԷԻ

Բարիզ 25 յուլիս

Հարպիէ Նաղրրը Մ. տը Ֆրէյսի նէնին եապընտա վաճ տաղլարը հուտուտընը կիտիպ թէֆթիշ իտէճէկինի պիր չոգ կազէթալար իլան ի տիօրլար։

Պօսնա-Սէրայ 25 յուլիս

Պէլէտիէ մէճլիսի՝ Մ. տը Գալէլին լիյագաթ վէ խրամէթլէրինէ պիր նիշանէի մինէթտարլի օլմագ իւզրէ, Պօսնա-Սէրայտա անրն չէրէ ֆինէ պիր էսէր ըէքզ իմմէկէ իմթիֆագը արա իլէ գաբար վէրմիշտիր։

Սօֆիա 25 յուլիս

Բրէնս Ֆէրտինանտ 15 կիւնէ գատար Սօֆիայա ավանէթ իտէճէքտիր։

Լօնտրա 25 յուլիս

Հանեատան Աֆանս Բիւթերէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ճէվատ բաշա՝ տաղլարա իլթիճատ իմմիշ օլան Կիրտիլիրէրին խանէլէրինէ ավանէթ իմմէկէրի իչիւն 15 կիւնլիւք սօն պիր մէօհլէթ վէրմիշ տիր։

Շու սօն կիւնլէրտէ պիր խալի միւսելլահ հայտուտլար թէվզիֆ օլունմուշլար տրը։

Ճիպրալթար 25 յուլիս

Իմբէրաթօրցա Ֆրէտերիգ Վիգթօրիա Աֆթինայա հաբէրէթ իմմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի Սէլամլըգ ալայը Համիտիյէ ճամիսինէ իթրա պուլրըլդ, խիթամընտա սուտուր իտէն իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ ասաքիրը Շահանէ թարաֆընտան միւքէմմէլ պիր բէսմը կէչիտ մուգտ ալմուշ տրը։

Սէլամլըգ բէսմինի սէյր ու թամաշա իմմէք իչիւն Սրաէնիա սէֆիրի Մ. տը Պէնտանա իլէ գէվճէսի վէ պաշ թէյճէմանը, վէ Ռուսիա իմբէրաթօրընն Մապէյնճէսի բրենս Բօմվան վէ 35 գատար էճնէպի սէյյահինը միւթէպէրէսի տաիրէի մանսուռէտէ հաղրը պուլրնարագ, պիվասէթա մաղհաբը իլմիֆաթը հաղրէթը Շէհրիյարի օլմուշար տրը։

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու նամազամ պուլընան թարապլուսը—Ղարպ ֆրրդալ ասքէրիյէսի գօմանտանը սապրգ ֆէրիգ Հասան Էտիպ բաշա հաղրէթլէրի՝ պու քէրրէ քէսպը աֆիյէթ իտէրէք տիւնքի Սէլամլըգ բէսմինտէ հաղրը պուլընմրշ, վէ պա տէհու խասթալրը էնանասընտա հաղգընտա սէկավար պուլրրլան լութֆ ու մէրհամէթը Շէհնշահիէ արը թէչէքքիւր օլան պաղը մէվատտա տարիր յունիսին էֆնանի կիւնու Ռում Բաթրիգխանէսինտէն Սատրազամ հաղրէթլէրինէ պիր թագրիր էէօն տէրիլտիքտէն վէ Սատրը միւշարէլէյհ հաղրէթլէրիյլէ Բաթրիգ. հաղրէթլէրի պիր գաչ քերրէրէր միւգամթ էլլէտիքտէն սոնրա, կէչէն ճուտաա երթէսի կիւնու Բաթրիգխանէ թարաֆընտան երնէ էսկի թագրիր մէսանինտէ Պապը Ալիսէ պիր թագրիր տահա կէօնտէրիլմէյ վէ պու իքի թագրիրին ճէվապլանա ինթիզար ի տիմէքտէ պուլունրմրշ տրը։

Տիկէր թարաֆտան տիւնքի բօսթա իլէ կէլէն էվրօքա կազէթալարընտա օգունտրղընա կէօրէ, իւս քիւպ, Քէօբրիւլիւ վէ Օխրի Պուլկար բիսգօրսուլարընա պէրաթ իմասը հաղգընտա ճանիպը Պապը Ալի տէն վէրիլէն գաբար իւղրէնէ Ռում Բաթրիգխանէսի թարաֆընտան հիւքիւմէթը Սէնիյէ պիր իսթիտնամէ թագտիմ օլընարագ, վուգուրը մէյհուզ օլան խաթայա մէյտան վերիլմէմէք իւզրէ Պուլկար մէմուրիյնը բուհանիլէսինին պաչա պիր թարզտա էլպիսե կիյմէլերի ըէճա օլընմրշ տրը։

—

Քիւլլիէթլի քիպրիթ համուլէսիյլէ Շանկայտան հանկ-Գոնկա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իմմիշ օլան Բուշէնկ նամ Զին վաբօրը՝ եօտտա աթէշ ալարագ եանրպ զարգ օլմուշ տրը։ Աթէշ պիրտէն պիրէ վաբօրն հեր թարաֆընը սարմրշ վէ իրլէր թուրթուշմրշ օլմաղլա, իրլէրէ սարըլարագ ոանտալարա էնկպ թախլիսը ճան իմմէք իսթէյէն թայֆալար՝ իրլէրին գօրմասը յա տէնիզ տիւշմիւշլէր տիր։

Տիկէր պիր Զին սէֆիհէսի՝ հասրը օլան տիւմանը կէօրէրէք հարիգզէտ վաբօրն իտտարընա եէթիշկիպ, թէճիրլէր քէօյտէ պուլընորղընտան, տէրունինտէքի պէքճի թահլիթ թեվ գիճի վէ իսթիճվապա ալընմրշ տրը։

—Պունտան թագրիպա 6—7 այ մուգատտէմ Պրուսայա կիտէրէք օրատան տա ավ իչիւն Քէշիշ տաղնա կիճմիշ օլան Ինկիլիզ թէպաարընտան Մագ Միլլանն զարպ օլարագ պիր տաահա զուհուր իմմէտիկի մալիւմ տիր։

Մուսալիէյհին իզնի վէ եախստ նաշընընն պագիյէսինի պիր տէֆա տահա արարդ պուլմագ իւզրէ Ատլիյէ նէգարէթի միւսթանթիգլէրինտէն Թորոսեան Յովհաննէս էֆէնտի իլէ շէհրիմիզ Ինկիլիզ ավգանթլարընտան Մ. Էավին՝ Բիրս կէչէն հաֆթա Պրուսայա կիճմիշլէր տիր։

Մուսալիէյհիմա Պրուսայա միւվաֆէլէթ իտէր իմմէզ, ըէֆգաթլարընտա մահալլի միւտտաիի ումուսի մուավինի Ֆիքրի էֆ. վէ 30 գատար ժանտարմա էֆիրատը օլտուղը հայտէ Քէշիշ տաղնա կիճմիշլէր տիր։

Իչպու հէյլէթ՝ մեզքիւր տաղտա 3 կիւն միւթէմատիէն պիճիմէյէ եօլ վէ տէրէյէրի արաշթրրմրշ իսէ տէ, պու թէհարբիյաթտան հիչ պիր սեմէրէ հասրլ օլմադ, մուսալիէյհին իզի թաղը պուլընամատրղը կիպի, օլ պապտէ տիկէր պիր կէօնա մալիւմաթա տախի սէսթրէս օլընամամրշ տրը։

Պունըն իւղէրինէ Թորոսեան Յովհաննէս էֆ. թէհարբիյաթըն նէթիճէսի հագգընտա պիր բաբրթաթանզիմ իտէրէք Ատլիյէ նէգարէթինճէ պիր գաբար վէրիլէճէկի միւհթաճիմի տիր։

Իչպու թէհարբիյաթ՝ Մ. Մագ Միլլանն նաշընընն մէտֆուն օլտրղը մահալ հագգընտա օ վագթ մուգու պուլան պաղը իսկարատի իւղէրինէ պու քէրրէ իճրա իտիլմէյ տիր. զիրա օ վագթ գըշ օլմագ միւնասէպէթիյլէ խապէր վէրիլէն մահալլէրտէ սուլար ազրպ կիճմէտտէ օլտրղընտան, օ էնանատ իճրասը գապիլ օլամամրշ տրը։

—Թրիէսթէտէն կէլմէքտէ օլան Լօյտ գումբանեասընընն Գէրէնէլ վաբօրբյա պիր Ինկիլիզ վաբօրընն՝ Եունանըն եէտի ատալարընտան Զէրիկօ ատասը գուրպինտէ կէչէն ռալը կէճէտի միւսատէմէ իմմիտիքլէրի տիւնքի նիւսխէմիպտէ եաղրլմրշ իտի.

Լօյտ գումբանեասընընն Տէրսատէթի աճէնթէսինէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա, Ինկիլիզ վաբօրընն նէ օլտրղընա տաիր կէճէնին դարանրը հասէպիյէ մալիւմաթ ալընամատրղը, վէ իսմի վէ նէրէտէն կէլտիկի պիլինմէմէքտէ օլան մէզքիւր Ինկիլիզ վաբօրընն՝ պիր բիվայէթտէ միւսատէմէ վուգուրնը միւթէգրպ պաթտրղը վէ տիկէր պիր բիվայէթտէ եօլունա ատվամ իտէպիտիկի, վէ Գէրէնէլէնին իսէ եաբը եաբըյատու տոյու օլտրղը հալտէ Զէրիկօ ատասը սահիլինտէ գաբայա օթուրտըլարը, վէ օրալարտա չիտտէյի լոտսս էսմէքտէ օլտրղընտան հալի թէհլիքէտտէ պուլընտրղը պիլտիրիլմիշ տիր։

Լօյտ գումբանեասընն միւֆէթթիշլերինտէն գաբատա Լուչեօլի՝ մահալը գաղայա կիտիպ վաբօրն թախլիսինէ չալըշմագ իւզրէ էվվելքի ագշամ Մէհամէտրի գումբանեասընն վաբօրբյա շէհրիմիզտէն հարէքէթ իմմիշ տիր։ Թախլիս քէյֆիյէթինն բէք կիւճ օլտրղը վէ խալը մէսարիքէ միւհթաճ օլտրղը սէօյլէնիյօր։

Պէրէնէ՝ Լօյտ գումբանեասընն կիւղել վաբօրլարընտան օլուպ, 1½ միլեոն ֆր. գըյմէթինտէ օլարղը կիպի, եէբլիւ օլտրղը էմմատնն գըյմէթի տախի խալրճա մէպա լիդէ վարմագտա տրը։

Գարտիֆիտէն քէօմիւր համուլէսիյլէ կէլիր իքէն կէչէն չարշէնպիհ սապաճընը միւսատէմէնին վուգու պուլտրղը մահալին եապրնտան կէչմիշ օլան Սէֆէ Սէյիտ նամ Ալէման վաբօրընն Տէրսատէթէ կէմիրտիկի մալիւմաթա կէօրէ, Պէրէնէ վաբօրընն սոլ թարաֆընտա դայէթ պէօյիւք իքի տէլիք օլուպ, խաֆիֆճէ գայալար իւղէրինէ օթուրմուշ վէ 65 քիշիտէն իպարէթ օլան եօլճըլար՝ գարայա չըգարըլմրշ տրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ,

Միլլէթ մեճլիսը ումումիսինին տիւնքի ճուսաա կիւնիւ ագտը իճթիմա իտէճէկի՝ պէրմիւթատ էվվելճէ իլան օլընմրշ իտի իսէ տէ, էքսերիյէթը լազմէ հազրը պուլընամատրղընտան իճթիմամը մէզքիւր վուգու պուլամամրշ տրը։

Եարընրդ 30 գատար Երեսփոխան՝ տավէթը վագրայա իճապէթէն տիւն Գալաթա Խորհրդարանընա կէլիպ սաաթ 9ա գատար պէյհուտտ պէքրէմիյէր, վէ Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հաղրէթլէրիյլէ էօթէ պէրի պաղը մէսաիլը միւհիմմէի միլլիյէ իւզէրինէ միւզաքէրէ իմտիքատէն սօնդրա մէճլիսը միւզաքէրէ իմտիքատէն սօնդրա մէճլիսը ումումի մէճլիսը միւֆաբէգաթ էյլէմիշլէր տիր։

—

Կիւլպէնկեան պիրատէր էֆ. էրին Սամաթիա Եէնի Մահալլէ Ս. Յակոբ քիլիսէօի ինչաաթընա իանէթէն 50 ատէտ լիրա իմա իմտիքլերի մաէլմէմնունիյէ իչիտիմիշ տիր։

—

Արմաշ վանքը Միաբանլարընտան օլուպ, կէչէնտէ Իզմիտտէ վարդապետ թագտիս օլընան Ազատունի Արժ. Տ. Մկրտիչ աբեղայ կէչէն բազար կիւնիւ պիրինճի տէֆա օլմագ իւզրէ Իզմիտ քիլիսէսինտէ Գուտտասար Շերիֆ թագտիս իտէրէք, Վարդավառ եօրմուսը միւնասէպէթիյլէ տէ թաբիճճէ կիւզել պիր քարրոյ սէօյլէմիշ տիր։

Քիլիսէտէն չրզ ըլտրգտան սօնդրա, մահալլի հէյէթը միլլիյէլերի՝ Տ. Մկրտիչ աբեղայը թէպրիք իմտիքլերի կիպի, Առաջնորդարանտա բուհանիի մուսալիյէհէ իբրամէն վէրիլէն պիր զիտֆէթճտէ տախի հայրը պուլընմրշլար տրը։

ՊԱՂԱԹ

ԽՈՐԷՆԵԱՆ ՄԷԲԹԷՊԻ ԹԷՎԶԻՆ ՄԻՒԲԵԱՖԱԹԸ

... Խմբագիր,

Թաղ. Խորհուրդս Պատ. լրագրոյդ միջոցաւ պատիւ ունի հրաւիրել զաղնիւ ազգայինս և զՊատ. թաղեցիս Խորէնեան երկսեռ վարժարանի մրցանակաբաշխութեան հանդիսին, որ ընդ նախագահութեամբ Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ Ս. Արքեպիսկոպոսի Մուրատեանց պիտի կատարի յառաջիկայ կիւրակէ օր յուլիս 15 ի ժամ 6½ ի Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցւոյ։

Մնամ խորին յարգանաք
Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Ատենադպիր — Ատենապետ
Ե. Աբէլեան — Ներսէս Երէցեան

13 յուլիս 1890
Ի Պալաթ

ԻԽԹԻՐԱԱԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻԵՆ Ն. ՎԱՅԵԱ ՀԱՊԼԱՐԸ

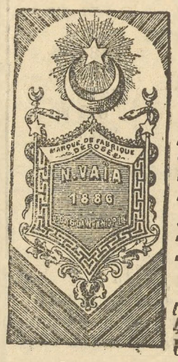

Իսկալ, գանը պասուր վէ գօլէրին խասթաբդարընը թէտսավի իչիւն պիրինճի իլան տրը։

Մէզքիւր հապլարըն իսթիմալի իչիւն ճէմիյէթը թրպպկէի Միւլքկէ թարաֆընտան 1304-1888 նոյեմբեր 23ոտ բուխաթենամէ իթա օլընմրշ տրը։

Զիքրը օլընան հապլար՝ պիրինճի սընի էճգաճբլարտան ժ. Ամտրիա թարաֆընտան թէրթիպ օլընը։

Ն. Վայեա հապլարը՝ միւնասարէն նէպաթաթտան թէրքիպ իտիլմիշ օլուպ, պաղրրսագլարա միւթէալլիգ խասթաբգարը սէրի պիր սուրէյթտէ թէտավի իտէր։ Աթբպպա թարաֆընտան իթա օլընան պիր խայը չահատէթնամէլէրտէ տախի, մէզքիւր հապլար՝ զիքր օլընան խասթաբգարի իչիւն չիֆապախչ օլտրղը պէյան իտիլմիշ տիր։ Պունտան մատտա զիքր օլընան հապլար՝ Եվրոբատա օլտրղը կիպի բայթախթըրղտա տախի բէք զիյատէ քէսպը նամ ու չէօհրէթ իթմիշ օլուպ, բաղպէթլու էհալիպու հապլարըն նէթիճէի չիֆապախչարընը կիւնտէ կիւնէ թագտիր իթմէքտէ տէ տիր։

Գօյէրա կիպի պիր խասթալրգ զուհուրինտէ իհթիյաթ օլմագ իւզրէ մէզքիւր հապլարտան պիր թանէ սապակ վէ պիր թանէ ագշամ ալմալը տրը։ Հէր իչէտ 24 հապ պուլընրպ, պունըն սուրէթը իսթիմալինի թարիֆ իտէր 17 ովկանտան պիր տէ թարիֆնամէ մէվճուտ տրը։

Պէհէր չիչէնին ֆիյաթը՝ Սթամպոլ վէ ճիվարը վէ վիլայաթ իչիւն 1 մէճիտիյէ վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ քեանի պիրճիմմէ էճզանանէլէրտէ վէ էճզա տէրօպիճօլարընտա պուլունը։

Մէզքիւր հապլարըն
սահիպլերի Տէրսատէթտէ
Ա. Օլիվ.Օ վէ Ն. ՎԱՅԵԱ

Տէրսատէթ

ԶՄԲԳ
ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԻԼԷ

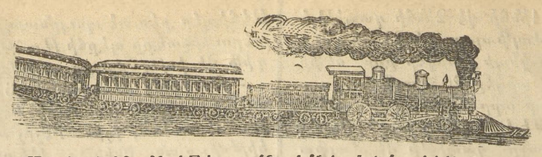

ԶԸՄԷՆՏԸՓԷՐԼԷՐԻ
ԿԻՒՆԻՆՏԷՆ ԷՔՍՊՐԷՍ

1890 ալաֆր· Մայիս 1/13տէն ի թիւպարէն եէնի էմբէ տէկին եօլ թարիֆասը·

ՕԹԱՄՊՕԼՅԱՆ ԿԻՒՆԻՒԿ-ԶԷՔՄԷՃԷՏ

ՆՈՒՄԷՐՈ	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
ՍԹԱՍԻՕՆ	Մաղնիսան էյլէնէ գարար								ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՐԷԹ										Լիւլէնտրէն ագշամ գարար					
Սթամպօլ·	6 30	7		7 30	7 50	8 30	9		9 30	10		10 30	11		11 30	12		1 30	2		2 30	3		4		4 30	5		5 30	6		6 30	7		7 35
Գում-Գաբ·	6 39	7 09	7 39	8 08	8 39	9 09	9 39	10 09	10 39	11 09	11 39	12 09	1 39	2 09	2 39	3 09	4 09	4 39	5 09	5 39	6 09	6 39	7 09	7 43
Եէնի-Գաբ·	6 43	7 13	7 43		8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 42	5 13	5 42	6 13	6 43	7 13	7 48
Սամաթիա·	6 49	7 19	7 48		8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 18	11 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 47	5 19	5 47	6 19	6 49	7 19	7 53
Եէսի-Գուլէ	6 54	7 23	8 01	8 22	8 54	9 21	9 54	10 23	10 54	11 21	11 54	12 22	1 54	2 21	2 54	3 23	4 23	4 54	5 24	5 50	6 24	6 53	7 23	7 57
Մագրիքէօյ	7 09	7 33	8 12	8 39	9 06		10 03	10 33	11 06		12 06		2 06		3 03	3 36	4 33	5 03	5 36		6 36	7 04	7 34	8 08
Ա.յ-Սթէֆն·	7 18		8 21	8 52	9 15				11 15		12 17		2 15			3 45			5 45		6 47		7 42	
Քիւչիք-Զէք·				9 02							12 25										6 53			

ԿԻՒՆԻՒԿ-ԶԷՔՄԷՃԷՏԷՆ ՕԹԱՄՊՕԼ

ՆՈՒՄԷՐՈ	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	51	49
ՍԹԱՍԻՕՆ	Մաղնիսան էյլէնէ գարար									ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՐԷԹ								Լիւլէնտրէն ագշամ գարար						
Քիւչիք-Զէք		6 50											1 20										7 06	
Ա.յ-Սթէֆ·	6 30	7		8	8 30		9 30				11 30		1 30		2 30		4				6		7 18	
Մագրիքէօյ	6 40	7 10	7 40	8 11	8 40		9 40	10 10	10 40		11 40		1 40		2 40	3 10	4 10	4 40	5 10		6 10	7 10	7 43	8 14
Եէսի-Գուլէ	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 53	10 24	10 53	11 26	11 53	1 24	1 53	2 26	2 53	3 24	4 24	4 53	5 23	5 53	6 23	7 34	7 57	8 29
Սամաթիա	6 56	7 26		8 26	8 56	9 29	9 57	10 28	10 57	11 29	11 57	1 28	1 57	2 29	2 57	3 28	4 28	4 57	5 27	5 58	6 27	7 36		8 33
Եէնի-Գաբ·	7 02	7 32		8 32	9 02	9 34	10 03	10 34	11 03	11 34	12 03	1 34	2 03	2 34	3 03	3 34	4 34	5 03	5 33	6 04	6 33	7 41		8 39
Գում-Գաբ·	7 08	7 38	7 59	8 38	9 08	9 38	10 08	10 38	11 08	11 38	12 08	1 38	2 08	2 38	3 08	3 38	4 38	5 08	5 38	6 08	6 38	7 45	8 06	8 43
Սթամպօլ·	7 16	7 46	8 07	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	11 46	12 16	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	5 46	6 16	6 46	7 54	8 15	8 51

Մէլոդրամ· — Ճէսամէթի ազ օլան եիւքլէր պիրա ֆարգ հէր թրէնտէ գապուլ օլունուր։ Լաքին ճէսամէթլի օլան եիւքլէր՝ Տէրսաատէթ իլէ Մագրիքէօյ պէյնինտէ վէ էա օնտան էօթէյէ իշլէյէն թրէնլէրտէ գապուլ օլունաճագ տըր։
Սթամպօլ իլէ Մագրիքէօյ արասընտագի 50 վէ 49 նումէրօլը գաթարլար՝ 1890 օգոստոս 1/13է գատար իշլէյճէքլէր տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԸ

Լօնտրա 24 յուլիս

Ռէնկլ· էսհամը Ինկ· Լիր·	96-7/16
Օսմ· էսհամը աչըլտը	13-1/8
» » գաբանտը	13-1/16
» » Սէրի Ա	40-
» » » Գ	23 3/4
» » » Ս	18-
Օթոման 1871	96-1/4
Օսմանլը Պանգասը	13-1/4
Բուլգարիա իսթիգրազը	107-3/4
Մըսըր ռուլ· մութթահիտէ	96-1/4
» իսթիկրազը	101-3/4
Տափրա Սանիյէ Մըսըր	33-1/2
Թօլիյա իսթիգրազը	100-3/4
Գուլկար իսթիգրազը	-
Գամպիո Բարլզ 3 այ վատէ	25-48-80

Բարլզ 24 յուլիս

Ֆրանս· էսհ· 3 % ֆր·	92-72 1/2
» » 4 1/2 %	107-30
Եէնի Օսմ· էսհամը աչըլտը	18-27 1/2
» » » գաբանտը	18-52 1/2
Սէրի Գ·	-
» Ս·	18-40
Բուլգէրի լիմէնտրֆէրի	77-50
Օսմանլը Բէյժի էսհամը	-
» Պանգասը	583 75
Գրէտի Լէօնէ	755·
Գրէտի Ֆօնսիէ	1245·
Գօնթուար տ'Էսքոմթ	622 50
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2525·
Իթալիա էսհամը	94-20
Մըսըր Ֆօնտ· մութթահիտէ	487-50
Բ. օրէէ Թիւրքի	-
Եունան 5 % 1873	475·
Գամպիո 3 այ վատէ	25·

Վիէննա 24 յուլիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո	116-45
Բուլգէրի լիմէնտրֆէրի ֆի·	36·
Օսմանլը Բէյժի ագսիօնը	118-75

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսհ· ուժ· տիւն ագչ· գաբ·	19-28
» » » էն եիւքսէք	19-30
» » » էն աշաղը	19-27
Գու սատան աչըլտը գ· ք·	19-30 1/2
Իսթիգրազը տահիլի տիւն գաբ·	55-30
» » » էն եիւքսէք	55-17
» » » էն աշաղը գ·	55-10
» » » աչըլտը	55 30
Մըսըր մութթահիտէ գաբ·	-
Գու սատան աչըլտը	-
Սէռի Ա·	40-
» Պ·	23-20
» Գ·	19-50 1/2
Բուլգէրի լիմէնտրֆէրի	78-75
Ագչէ ֆահիզի	6-
Բէրօր Ղրչ·	-
Էվալէսիզ »	45-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Դրէտի ժէնէրալ	03-07
Սթամպօլ պանգասը	6 37
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-33
Թրամվայ	4-97 1/2

ԱԳՋԷԼԼԻՐԻՆ ՖԻՑԱՔԸ

Օսմ· Լիրասը 100 ղրշ·տան	Ղրշ· Բ·
Գէյազ մէհէտկէ ֆարգը	108-14
Մէթալիք »	100-10
Գէշլիք »	103-20
Ալթընլըգ »	103-20
Ինկիլիզ Լիրասը	110-16
Ֆրանսըզ ալթունը	87-28
Բոլ	90-35
Գրէմից ալթունը	31-20
Գարբոլն գայմէսի	07-72

ԹԱՍՖԻՃԼ ՔԵԱՂԸՏԸ

10) լիք քեաղըտ	-
20) » »	12-20
500) » »	-
500) » »	-
1000) » »	12-20
10000) »	-

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷ
Իլան

Իլտը սայիտը Ատհանէն (Գուբպան Գայրասը) 1նճի կիւնիւ ալէսսապահ սաաթ 7/ի 45 տագիգա կէչէ Պէօյիւք Ատա խբէլէսինտէն պիր վաբօր հարէքէթլէ Հէյպէլիյէ ուղրայարագ Գատրքէօյ իսքէլէսինէ կէլէճէկի վէ սաաթ 9տա գըյամ վէ հարէքէթլէ Հայտար Բաշայա ուղրայարագ Պէշիքթաշ իսքէլէսինէ կի տէճէկի իլան օլունուր։

* * *

Իլտը սայիտը Ատհանէն 1ինճի կիւնիւնտէն իթիպարէն 4ինճի կիւնիւ ադշամբա գատար մէրի իւլիճրա օլմագ վէ Մալթէբէյէ կիտէն 4 նումէրօլու գաթարա թէսատիւֆ իթմէք իւզրէ սաաթ 4·15տ քէօբրիւտէն Հայտար Բաշայա ֆէվգէլյատէ օլարագ պիր վաբօր ադիմէթլէ, Հայտար Բաշատան սաաթ 5տէ պիր հարէքէ քէօբրիւյէ ավտէթ իտէճէկի կիպի, սաաթ 7,50 տագիգատա Հայտար Բաշատան հարէքէթի իտէն վաբօր տախի Մալթէբէտէն կէլէն 13 նումէրօլու գաթարրն եօլճուլարընը ալտրգտան սօնրա Գատրքէօյիւնէ ուղրայարագ քէօբրիւյէ կէլէճէկի իլան օլունուր։

ԻԼԱՆԱԹ
ՊԱՊՐ ՍԷՐԱՍԿԷՐԻ
ճանիպը ալիսխնտէն

(Նօմէրօ 9)

Ասաքիրը Շահանէ իչիւն միւպայաա օլունաճագը էվվէլճէ իլան գըլընան սիպիր եաղընրն՝ սէնէյի սապզա չէրպիթի վէճճէլ պէճէր ճէ տիտ գըյէսի սէքիղ պուլուգ ղրուչա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, թէ մուզը բումինին էրկիրմի պէչինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի վէ էրթէսի կիւնիւ եիւզտէ պէշ զապուլ օլունաճագը ճիհէթլէ, ի թասընա թալիպ օլանլարընն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունը։

11 թէմուզ 306

3—3

Սարբաքի Գարագաչ օղլու Եուսուֆքինին պա իլամ մահքիմունպիհ ալաճաղընտան տօպալը թահսիթը հաճզէ ալընարագ ֆիրուսիթը գարարլաչտրրրան Սարբեարտա Մէսարիրունը ճատտէսինտէ վագը թախմինէն 4000 արշընն մըգտարը 28 նումէրօլը պիր գրթա արսա իլէ մահալը մէգբիւրտէ քեանն թախմինէն 89 արշընն արսա իւզրինէ մէպնի ֆէվգանի վէ թահսիթանի 4 օտա վէ 2 խալա վէ թախմինէն 1200 արշընը միւթէճավուզ պիր գրթա պաղչէ վէ տէրուունը պաղչէտէ պիր ատէտ գուլյուը հավի 30 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ պիր պապ խանէնին 128 1/2 ազչէ իթիպարբյա 26 1/2 ազչէսինին թարիխը իլանտան իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլիմազյէտէ ֆիրուխ թընա թէչպպուս օլընաճաղը՝ Տէր սաատէթ իլամաթը նիզամիյէ իճրա տաիրէսինտէն իլան օլընը։

25 հազիրան 306

Միւթէվէֆա հէքիմ Պողոս քէրիմէսի էլպես գատրնին Իքինճի Մահքէմէի թիճարէթէտէն վերիլէն 28 թէզը· եվվել սէնէ 303 թարիխլի իլամ մուճիպինճէ էճզանը գօլ աղասը Պողոս էֆ.յէ օլան տուլունը մահքիմէսինին թէսվիյէսի իչիւն Սամաթիատա Գօճա Մուսթաֆա բաշա ճատտէսինտէ 215 վէ 217 վէ 219 վէ 221 նումէրօլու 4 պապ տիւք քեան իլէ ալէթթախմին աթիդ 1200 վէ ճէտիտ 908 արշընն մըգտարը 213 նումէրօլու պիր գրթա պաղչէտէ վէ Սուլու Մանասթըրտա Մէքթէպ սօգաղընտա 48 նումէրօլու ալէթթախմին աթիդ 50 վէ ճէտիտ 38 արշընն 1 գրթա արսատա միւթէսաբրրքէ օլարը հիսսէսի վէ երնէՕուլու Մանասթըրտա Եաղմաճը Գատարար սօգաղընտա վագը օլուպ, հէր պիրի 2չէր օտա վէ 2չէր սուֆա վէ 1էր մաթպախա վէ միւշթերէքէն գուլանընլըը պիր ատէտ գուլյու վէ արգա թարաֆլարընտա պիրէր մրգտար այշդրգդ վէ միւշթէսիլաթը սաիրէյի հավի 4 վէ 6 վէ 8 նումէրօլարը յա մուրագգամ 3 պապ խանէտէ 6չար հիսսէ իթիպարբյա 2չէր պուլուգ հիսսէլէրի թարիխը իլանտէն 15 կիւն սօնրա մէգբի միւգայէտէյէ գօնուլաճաղընտան, իշլթիրասընա թալիպ օլանլարը վէ տահա գիյատէ մալիսմաթ այտագ իսթէյէնլէրին մահքէմէի թիճարէթ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

12 թէմուզ 306

Թուղլա թիւճճարընտան Գայսէրիւլի Սարգիս Այվազեանը հասան

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՈՒՍԷ

Իշպու 1890 յուլիսին 1ինճի բազար կիւնիւնտէն իթիպարէն

ԱՏԱՂԱՐ ԹԱՐԻԳԻ
Ադալարդան հէօբէրլէր

Սբ.Տգ.

11 30 Պ.Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը։
12 30 Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, [Պ.Ատատան սաաթ 1.15տէ։]
3 Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը։
6 30 Եալըվատան Բէնտիք, Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը, Գատրքէօյ [Բէնտիքէն սաաթ 8·15տէ, վէ Պէշիք Ատատան սաաթ 9տա]։

Քէօբրիւտէն Ադալար Ճանդիդէ

2 Գատրքէօյ, Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք Եալըվա(1)։
8 45 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։
10 Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ Բէնտիք։
11 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ. Ատա։

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ
Ադալարդան հէօբէրլէր

11 15 Պ· Ատա, Հէյպէլի։
11 30 Բէնտիքէտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ, Գրնալը։ (Պ. Ատատան 12·15տէ)
8 Բէնտիքէտէն Գարթալ, Պ. Ատա, Հէյպէլի, Պուրկազ Գրնալը։ Գատրքէօյ։ [Պ. Ատատան 9տա]։
11 Պ· Ատա, Հէյպէլի։

Քէօբրիւտէն Ադալար

1 30 Գատրքէօյ, Գրնալը, Պուրկազ Հէյպէլի, Պ. Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
2 30 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ· Ատա։
10 Գրնալը, Պուրկազ, Հէյպէլի, Պ· Ատա, Գարթալ, Բէնտիք։
11 Հէյպէլի, Պ· Ատա։

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ
Իշլէտ չըԴէնդէքիրէ էսԽուլբրբա-գ-Ռէսուրգ

Քէօբրիւտէն

Սբ.Տգ.	Դթր. Նօ.
11 50 Պիլա թէսատիֆ	
1 35 Ամաբաղարբա կիտէն	24
2 55 Բէնտիք կիտէն	(*) 26
7 20 Իզմիտ կիտէն	(*) 28
8 45 Բէնտիք կիտէն	30
10 30 Բէնտիք կիտէն	[*] 8
11 30 Բէնտիք կիտէն	12

Հայտար Բաշատան

12 30 Բէնտիքտէն կէլէն	1
2 40 Բէնտիքտէն կէլէն	5
4 40 Իզմիտտէն կէլէն	(*) 21
7 50 (Գատրքէօյ վէ քէօբրիւյէ)	
9 20 Բէնտիքտէն կէլէն	15
11 10 Ամաբաղարբնա կէլէն	[*] 27
12 Բէնտիքտէն կէլէն	[*] 29

ԴԱՏԸՐԷՕԲ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԼՎՄԻՃԷ		ԲԱԶԱՐ	
Քէօբրիւտէն	Գատրքէօյտէն	Քէօբրիւտէն	Գատրքէօյտէն
Սթ. Տգ.	Ս. Տգ.	Սթ. Տգ.	Ս. Տգ.
1 15	11 15	12	11 45
12	12	1	12 45
12 45	12 45		
1 30	1 30	1 30(2)	1 45
2 (2)	2 15		
2 45	3	2	2 45
3	3 45	3	3 45
3 45	4 30	4	4 45
4 30	5 30	5	5 45
5 30	8[3]	6	[2]8
7 20 [3]	9 15	7 20 [3]	9
9 15	10	9	10
0	10 35	10	11
10 45	11 20	11	12
11 30	12	12	
12 10			
1			

ՄԱԳՐԻՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ
ԵԼՎՄԻՃԷ ՍԷՖԷՐԼԷՐ

Մաբրէյէօյտէն հէօբրիւյէ, սապահ

12 Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Գում-Գաբու։

Քէօբրիւյէ Մաբրէյէօյէ, ագշամ

11 Գում-Գաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ։

ԲԱԶԱՐ ՍԷՖԷՐԼԷՐԻ

Մաբրէյէօյտէն հէօբրիւյէ, սապահ

12 30 Մագրիքէօյ, Սամաթիա, Գում-Գաբու։

Քէօբրիւյէ Մաբրէյէօյէ, ագշամ

11 Գում-Գաբու, Սամաթիա, Մագրիքէօյ։

(1) Իշպու սէֆէր հաֆթատա 4 կիւն եանի բազար էրթէսի, սալը վէ բէնճէշնպիհ վէ ճումատա կիւնլէրի Եալըվայա գատար իճրա օլընաճաղընտան, քէօբրիւտէն էյեամը մէգբիւրէտէ սաաթ 2տէ իճրա օլընան սէֆէր պիր չէրեէք էվվել եանի սաաթ 1·45տէ վէ սաիր կիւնլէրտէ սաաթ 2տէ իճրա օլընաճաղը կիպի, պու սէֆէրին Եալըվայա գատար իճրա օլընմասրը չարշէնպիհ վէ ճումատա էրթէսի կիւնլէրինտէ տախի մէգբիւր իսքէլյէ ադիմէթ վէ ավտէթտէ Իզմիտ վաբօրլարը ուղրայատագ տըր։

(2) Իշպու սէֆէրլէրի Ատա վաբօրլարը իճրա իտէճէքլէր վէ քէօբրիւտէն սաաթ 2տէ հարէքէթ իտէն վաբօր բազար էրթէսի վէ սալը վէ բէնճշնպիհ վէ ճումատա կիւնլէրի սաաթ 1·45տէ հարէքէթ իտէճէք տիր։

(3) Իշպու սէֆէրլէր Անատօլու չըմէնտրֆէրի իտարէսինին իլանը ճէտիտինէ կէլինի Հայտար Բաշա վաբօրլարը իճրա իտէճէք տիր։

(*) Իշպու իշարէթլի սէֆէրլէր՝ ճումատա վէ բազար կիւնլէրի Ֆէնէր-Պաղչէսի գաթարլարընա թէսատիւֆ իտէճէք վէ սաիր կիւնլէրտէ տէ Հայտար-Բաշատաղ սաաթ 12տէ հարէքէթ իտէն վաբօր՝ ճումատա վէ բազար կիւնլէրի 12յի 3 կէչէրէք հարէքէթ իտէճէք տիր։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՇԸՄԷՆՏԸՓԷՐԻ

1890 ալաֆը· Ցունիսին 19ընտան իթիպարէն

ԱԶԻՄԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ·	24	26		28	30	8	12	
ՍԹԱՍԻՕՆ	Եշէտ վէ եօլճու	Եշէտ վէ եօլճու		Եշէտ վէ եօլճու	Եշէտ վէ եօլճու	եօլճու	եօլճու	Գիւմիւշ-Հանէ-Մարգարիտ
ԳԻԷՕՐԻՈՒՏԷՆ	4 35	2 55		7 20	8 45	10 30	11 30	
Հայտար բաշատան	2 45	3 32		8	9 20	11 06	12 05	
Գը լել թօփրաք միւվ.	2 21	3 38		8 06	9 26	11 12	12 11	
ազի·	2 23	3 40		8 08	9 28	11 13	12 13	2 00
Ֆ ա.քէօշէսի միւվ.	*	3 42			9 30	11 15	12 15	
ազի·	*	3 43			9 31	11 16	12 16	3 25
Կէօզ թէբէ միւվ.	2 29	3 46		8 14	9 34	11 19	12 19	
ազի·	2 30	3 47		8 15	9 35	11 20	12 20	5 —
Էրէն գէօյ միւվ.	2 32	3 49		8 17	9 37	11 22	12 22	
ազի·	2 33	3 53		8 20	9 40	11 26	12 25	6 —
Պօսթանճը միւվ.	2 41	4 2		8 26	9 46	11 31	12 30	
ազի·	2 42	4 7		8 28	9 48	11 33	12 32	9 —
Մալթէբէ միւվ.	2 52	4 18		8 38	9 57	11 42	12 41	
ազի·	2 55	4 20		8 40	9 59	11 44	12 43	14 —
Գարթալ միւվ.	3 7	4 33		8 52	10 10	11 55	12 54	
ազի·	3 10	4 38		8 54	10 13	11 58	12 57	20 —
Բէնտիք միւվ.	3 19	4 47		9 3	10 21	12 05	1 4	
ազի·	3 29			9 11				24 50
Թուզլա միւվ.	3 49			9 32				
ազի·	3 51			9 34				35 —
Կէյպէզէ միւվ.	4 14			9 56				
ազի·	4 20			10 04				44 25
Տիլ Իսկէլէսի միւվ.	4 42			10 26				
ազի·	4 45			10 28				55 25
Թավշանճըլ միւվ.	4 53			10 36				
ազի·	4 56			10 40				59 25
Հէրէքէ միւվ.	5 06			10 49				
ազի·	5 09			10 51				63 75
Եարըմճա միւվ.	5 29			11 12				
ազի·	5 33			11 16				73 50
Թիւթ. Զիֆթլիք միւվ.	5 46			11 29				
ազի·	5 48			11 31				80 —
Էրինճէ միւվ.	5 58			11 39				
ազի·	6			11 43				84
Իզմիտ միւվ.	6 15			11 58				
ազի·	6 40							91 25
Պէօյիւք տէվրէնտ միւվ.	7 28							
ազի·	7 31							109
Սապանճա միւվ.	8 08							
ազի·	8 13							123
Ատա բազար միւվ.	8 35							131

* Ճումատա վէ բազար տուրաճագ։

ԱՎՏԷԹ

ԹՐԷՆ ՆՕՄ	1	5	21		15	27	29	
ՍԹԱՍԻՕՆ	Եօլճու	Եօլճու	Եշէտ վէ եօլճու		Եօլճու	Եշէտ վէ եօլճու	Եշէտ վէ եօլճու	Գիւմիւշ-Հանէ-Մարգարիտ
ԱՏԱԲԱԶԱՐԸՆՏԱՆ								
Սապանճա միւվ.						5 10		
ազի·						5 26		
Պէօյիւք Տերվէնտ միւվ.						5 31		
ազի·						5 59		
Իզմիտ միւվ.						6 2		
ազի·						6 38		
Տերինճէ միւվ.			12			7		
ազի·			12 45			7 15		
Թիւթ. Զիֆթլիք միւվ.			12 48			7 19		
ազի·			12 26			7 27		
Եարըմճա միւվ.			12 28			7 29		
ազի·			12 41			7 42		
Հէրէքէ միւվ.			12 44			7 45		
ազի·			1 05			8 06		
Թավշանճըլ միւվ.			1 08			8 09		
ազի·			1 18			8 19		
Տիլ Իսկէլէսի միւվ.			1 21			8 22		
ազի·			1 29			8 30		
Կէյպէզէ միւվ.			1 31			8 33		
ազի·			1 58					
Թուզլա միւվ.			2 6			9 08		
ազի·			2 27			9 27		
Բէնտիք միւվ.			2 30			9 33		
ազի·	11 30	1 7	2 51			9 54		
Գարթալ միւվ.	11 37	1 14	3		8 14	10	10 3	
ազի·	11 39	1 16	3 09		8 21	10 9	10 49	
Մալթէբէ միւվ.	11 50	1 27	3 12		8 23	10 12	10 57	
ազի·	11 52	1 31	3 24		8 34	10 24	11 00	
Պօսթանճը միւվ.	12 01	1 40	3 27		8 39	10 26	11 01	
ազի·	12 03	1 42	3 37		8 48	10 36	11 14	
Էրէն գէօյ միւվ.	12 09	1 48	3 39		8 50	10 38	11 13	
ազի·	12 12	1 52	3 46		8 56	10 45	11 25	
Կէօզ թէբէ միւվ.	12 14	1 54	3 50		8 59	10 48	11 21	
ազի·	12 15	1 55	3 52		9 01	10 50	11 23	
Ֆէնէր քէօշէսի միւվ.	12 18	1 58	3 53		9 02	10 51	11 25	
ազի·	12 19	1 59			9 05	*	11 26	
Գրզըլ թօփրաք միւվ.	12 21	2 1	3 59		9 06		11 39	
ազի·	12 23	2 3	4 01		9 08	10 56	11 30	
Հայտար Բաշա միւվ.	12 28	2 8	4 6		9 10	10 58	11 32	
Քէօբրիւյէ վաբոր միւվ.	1	2 40	4 40		9 15	11 3	11 3.4	
					9 45	11 40	12 2.39	

Թահսին էֆ.յէ օլան տուլունը մահքիմէսինին թէսվիյէսի իչիւն Պահրիյէ Նէզարէթը ճէկիլէսի միւթեահհիտի Պաղչէ-Գարբուսընտա Ճէլալ պէյ խանը ալթընտա Ն· 2 Մուհեմէր միւշթերիլէրիմին թաբկա վէ արզուսը մուճիպինճէ, պու գէրբ մէգքիւր մաղասամատա հէր նէվի ֆօթօկրաֆ լէվազիմնթրնա մախսուս պիր շիպէ թէքէսիս իթիմիշ օլաուրմասան, միւշթերիլէր՝ կերէք նէֆսէրէք եմթաա վէ կերէք հէվնիյէթը ֆիյսթճա մէճմուն վէ խրնուա ալաճաղլար տըր։ Մաղասամատա եմթաա մէգքիւրէտէն օլարագ Մօնգէվէնին վէ ֆաէրին գուրու բլագլարը մէճմուա օլուպ, պունլար վիլինա վէ Բարիզ սերկիսի ուսուսիվէրնտէն ալթուն վէ կիւմիշ մեդալյաներ նաիլ օլտըգլարը կէպի, Տէրսաատէթտէ պուլունան պիշիւմլէ բլագլարտան ալէա օլտըգլարընը տա շէհրիմիզ ֆօթօկրաֆճըլարը թէքրիւպէ իլէ թասուիր իթմիշլէր տիր։ Մաղասամատա մէգքիւրտէ քէզա ֆօթօկրաֆա մախսուս օլարագ, «Գոմէրթիֆ», «Ջամգա նօտա» վէ «Գարթօն», ֆի ճէնա «ալալիմին» քեազբալարը, գէօրբուլէն»տէն, պիլլարտան վէ սերթ մուգավատան «քիւվէթ»լէր, «մանիեզիմ» ֆէնէրի վէ բէնկի ֆէնէրլէր վէ «շաուխ»լէր վէ հէր նէվի էճզա մէճմուա տըր։

Տէրսաատէթ վէ թաշրա ֆօթօկրաֆճըլարը Ֆրանսէյէ բլագլէրընթէնբերիպէթ մէք խրթիսէլէրինէ, նիւմ՚նէսին մէճճանէն սաղ իլէ պուղաթ թէքրիպէ խատգիրլէր։

Տէրսաատէթ վէ Շարգի Ռումելի իչիւն եալընը պէհիմ մաղազա՝ Ֆրանսէ վէ Մօնգվէն բլագլարընը մէրքէզի տիր։

ՊԼՕԳԻԻԻՔ ԷԶԶԱ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍԸ

Ժ. ԱԼԷՔՊԵԱՆ